

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
แก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี

ปริญญานิพนธ์

ของ

วิสูตร จำเนียร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2543

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. วินัย วีระพัฒนานนท์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. วินัย วีระพัฒนานนท์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. อรรถพร โพธิ์สุข)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. สมสุข ชีระพิจิตร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2543

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย วีระพัฒนานนท์ และ ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลา ซึ่งแนวทาง ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ รวมทั้งช่วยตรวจสอบและแก้ไข ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร และ ดร.อรรณพ โพธิสุข กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้สละเวลาในการให้คำแนะนำ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ รองศาสตราจารย์ วิไล ตั้งจิตระสมคิด รองศาสตราจารย์โสภณัท นุชนาด รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ หวังพานิช ที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามให้กับผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรีทุกท่านที่กรุณาช่วยตอบแบบสอบถาม และให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด และขอขอบคุณ อาจารย์มาลินี จำเนียร ที่ได้กรุณาช่วยวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม รวมทั้งขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น และน้อง ๆ ชาวอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ และน้อง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้ความหวังใจและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบคุณผู้ที่ให้การสนับสนุนทุกท่านที่มีได้กล่าวนาม มา ณ โอกาสนี้ด้วย

วิสูตร จำเนียร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	สมมติฐานของการวิจัย	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	ความหมาย จุดมุ่งหมายและองค์ประกอบของการให้คำปรึกษา.....	7
	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	9
	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏ	12
	บทบาทของสถาบันในการเตรียมความพร้อมให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษา	13
	รูปแบบการให้คำปรึกษา	15
	งานวิจัยในประเทศ.....	17
	งานวิจัยต่างประเทศ	21
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
	การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	25
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	25
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	61
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
การอภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้	73
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	74
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	80
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามในการวิจัย.....	81
ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	92
ภาคผนวก ค. คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ	94
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	101

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี.....	30
2	จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรีที่มีความรู้เกี่ยวกับ กิจการนักศึกษา	31
3	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และ โดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	31
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และ โดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามเพศ	32
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และ โดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการ ให้คำปรึกษา	33
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และ โดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	34
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และ โดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามโปรแกรมวิชาที่สังกัด	35
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และ โดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา.	36
9	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และ โดยรวม 5 ด้าน.....	37

10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการศึกษา เป็นรายชื่อ.....	38
11	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านสวัสดิการ เป็นรายชื่อ	39
12	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการพัฒนานักศึกษา เป็นรายชื่อ	40
13	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านวิชาชีพ เป็นรายชื่อ.....	41
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา เป็นรายชื่อ.....	42
15	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการศึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุ	43
16	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านสวัสดิการ จำแนกตามกลุ่มอายุ	43
17	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุ	44
18	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านวิชาชีพ จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	44
19	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	45
20	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษาโดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	45

21	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการศึกษา จำแนกตามเพศ	46
22	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านสวัสดิการ จำแนกตามเพศ	46
23	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามเพศ.....	47
24	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านวิชาชีพ จำแนกตามเพศ.....	47
25	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำแนกตามเพศ.....	48
26	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษาโดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามเพศ.....	48
27	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา	49
28	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านสวัสดิการ จำแนกตามประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา	49
29	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการ ให้คำปรึกษา	50
30	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านวิชาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา ..	50
31	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ในการให้คำปรึกษา	51

[illegible]

45	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการศึกษา จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา.....	58
46	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านสวัสดิการ จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา.....	58
47	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามความรู้ด้านกิจการ นักศึกษา.....	59
48	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านวิชาชีพ จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา.....	59
49	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำแนกตามความรู้ด้าน กิจการนักศึกษา	60
50	เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษา โดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา.....	60

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แนวโน้มแห่งการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ทำให้เห็นว่าโลกกำลังก้าวหน้าและเป็นโลกที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องเตรียมคนให้พร้อมต่อการเข้ามาเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สร้างสรรค์พัฒนาคนให้มีคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศ ตรงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ซึ่งจะมุ่งเน้นความสำคัญของการพัฒนาคน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 8 : 2540 : 10)

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาก็คือ การผลิตคนให้มีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการ สติปัญญา อารมณ์ สังคม จิตใจ และคุณธรรม (สำเนา ขจรศิลป์. 2537 : 1) การที่จะพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ ดังกล่าวได้นั้นจะต้องพัฒนาสัณยภาพและบุคลิกภาพของนักศึกษาให้เต็มขีดความสามารถ และให้เป็นบุคคลที่มีบูรณาการหรือสีกษิต (Educated Man) (วิจิตร สีนศิริ. 2534 : 33) ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีความพร้อมในการผลิตบัณฑิตหลายประการด้วยกัน เช่น มีคณาจารย์ที่ดี มีความรับผิดชอบ มีอาคารสถานที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน (สำเนา ขจรศิลป์. 2537 : 1) และปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้สถาบันอุดมศึกษามีมาตรฐานสูงเพียงใดหรือไม่ นั่น ก็คือ “คณาจารย์” ในสถาบัน เพราะสถาบันอุดมศึกษาใดถ้ามีบุคลากรที่ ขาดคุณภาพ ขาดโลกทัศน์ ขาดคุณธรรม และความเสียสละ ขาดความเมตตากรุณา สถาบันนั้นย่อมขาดความเจริญก้าวหน้า (วิจิตร ศรีสอาน. 2527 : 71)

ระบบการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษานั้น นักศึกษามีอิสระในการเรียนการศึกษามาก เมื่อเข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษา นักศึกษามีความคาดหวังสูง ชอบศึกษาหาความรู้ มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบค้นคว้าไต่ถาม ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ชอบให้เหตุผล ต้องการอิสระเสรีภาพ สนใจในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รักความยุติธรรมและต้องการทำประโยชน์ให้สังคม ด้วยความคาดหวังในบรรยากาศอันสูงส่งและหวังจะได้ประสบการณ์อันล้ำค่าเมื่อเข้ามาเรียนในสถาบัน (Wilson. 1970 : 117) แต่สภาพที่เป็นจริง นักศึกษาต้องพบปัญหาต่าง ๆ มากมาย อันเป็นผลกระทบถึงความสำเร็จและความก้าวหน้าทางการเรียน ปัญหาส่วนมากของนักศึกษา

ก็คือปัญหาด้านการเรียน การเลือกวิชาเรียน และปัญหาการปรับตัวเข้ากับสังคม เช่น การเข้ากับเพื่อนไม่ได้ ทำให้นักศึกษาเกิดความว่าเหว่สับสนรู้สึกเหมือนขาดที่พึ่งและที่ปรึกษา สถาบันอุดมศึกษาได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ จึงได้จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาขึ้น เพื่อให้นักศึกษาไปขอคำแนะนำหรือความช่วยเหลือได้ทั้งในด้านการเรียนและปัญหาส่วนตัว อาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อนักศึกษาในอันที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลและคำแนะนำ เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจชีวิตและสังคมในสถาบันระดับอุดมศึกษา โคลอฟ (Kozloff. 1985 : 74) ได้ให้แนวคิดที่ว่าสถาบันการศึกษาจะต้องจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อบริการให้ความช่วยเหลือแนะนำด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ความประพฤติและปัญหาส่วนตัวให้กับนักศึกษา ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษานี้คือ องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในความพยายามที่จะรักษานักศึกษาและช่วยปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังที่ ฮาร์วาช (Hourvash.1987 : 833-A) พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถเพิ่มสมรรถภาพในการรักษานักศึกษา ส่งเสริมความสำเร็จทางวิชาการและเพิ่มพูนทัศนคติในทางที่ดีต่อสถาบันการศึกษาได้

สถาบันราชภัฏธนบุรีเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลักเช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป คือ การสอน การวิจัย บริการชุมชน และบำรุงศิลปวัฒนธรรม นักศึกษาของสถาบันราชภัฏธนบุรี เป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ เหมือนนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป สถาบันได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวของนักศึกษา จึงได้จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาขึ้น โดยมอบหมายให้คณะต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษามิบทบาทหน้าที่ในการแนะนำและให้คำปรึกษาช่วยเหลือการลงทะเบียนเรียน ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับหลักสูตร แนะนำ วิธีการศึกษาที่จะช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น ให้คำแนะนำด้านส่วนตัว สังคม การเงิน การปรับตัว การเข้าร่วมกิจกรรมและการติดตามผลการเรียนแต่ละภาคของนักศึกษา (สถาบันราชภัฏธนบุรี . รายงานการประชุมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษา. 2541 : 8) การที่สถาบันได้จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาของสถาบันนั้น เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้เป็นผู้หาวิธีที่จะช่วยลดหรือขจัดตลอดจนแก้ไขปัญหาก็จะเกิดขึ้นกับนักศึกษาได้ แต่ก็ยังพบว่า นักศึกษาของสถาบันยังมีปัญหาอยู่หลาย ๆ ด้าน เช่น นักศึกษาบางส่วนต้องลาออกระหว่างการศึกา เนื่องจากมีปัญหาในด้านสุขภาพ การเงิน การปรับตัว ด้านการเรียน การคบเพื่อน และสังคม จากข้อมูลการฟื้นสภาพของนักศึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรีตั้งแต่ปีการศึกษา 2539-2541 มีนักศึกษาฟื้นสภาพการเป็นนักศึกษา ด้วยสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้ ลาออก 120 คน ตกออก 140 คน เสียชีวิต 2 คน รวม 262 คน จากจำนวนนักศึกษา 3,190 คน (สถาบันราชภัฏธนบุรี . รายงานการประชุมกิจการนักศึกษา. 2542 : 6) จากการประชุมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบัน

ราชภัฏธนบุรีเมื่อปีการศึกษา 2541 ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ประสานงานด้านอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันได้รับทราบปัญหาของอาจารย์ที่ปรึกษาในหลาย ๆ ด้าน กล่าวคือ ในสภาพปัจจุบัน การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้ความสำคัญกับบทบาทการให้คำปรึกษาเพียงบางด้าน เท่านั้นยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน กล่าวคืออาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่จะเน้นให้คำปรึกษาทางด้านการศึกษาและการพัฒนานักศึกษาเท่านั้น ส่วนในด้านสวัสดิการ และวิชาชีพของนักศึกษานั้น อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่จะไม่ค่อยให้ความสำคัญมากนัก จึงทำให้งานด้านการให้คำปรึกษาไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร และจากผลงานวิจัยของ ฮาร์วาช (Hourvash, 1987 : 833-A) พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่รับบทบาทหน้าที่ของตนเอง สามารถเพิ่มสมรรถภาพของนักศึกษา ส่งเสริมความสำเร็จทางวิชาการ และเพิ่มพูนทัศนคติในทางที่ดีต่อสถาบันการศึกษานั้น ๆ ด้วย ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ประสานงานด้านอาจารย์ที่ปรึกษาและมีบทบาทเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบัน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้านการศึกษา สวัสดิการ การพัฒนานักศึกษา วิชาชีพ และการดำเนินงานให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการจัดระบบการให้คำปรึกษาและแนะนำแก่นักศึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาใน 5 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการ ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านวิชาชีพ และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา
2. เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาจำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา โปรแกรมการศึกษา และความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้า ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันราชภัฏธนบุรีในปีการศึกษา 2542 จำนวนทั้งหมด 80 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

2.1.1 อายุ แบ่งเป็น อายุต่ำกว่า 35 ปี และอายุ 35 ปีขึ้นไป

2.1.2 เพศ แบ่งเป็น เพศชายและเพศหญิง

2.1.3 ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา แบ่งเป็นประสบการณ์ 1-5 ปี และมากกว่า 5 ปี

2.1.4 วุฒิการศึกษา แบ่งเป็น ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

2.1.5 โปรแกรมวิชาที่สังกัด แบ่งเป็น โปรแกรมสายการศึกษาและโปรแกรมที่ไม่ใช่สายการศึกษา

2.1.6 ความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา แบ่งเป็น มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษา มากและน้อย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี 5 ด้าน ได้แก่

2.2.1 ด้านการศึกษา

2.2.2 ด้านสวัสดิการ

2.2.3 ด้านการพัฒนานักศึกษา

2.2.4 ด้านวิชาชีพ

2.2.5 ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปฏิบัติ หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่แสดงออกทางร่างกายในระดับที่มากน้อยต่อการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ และยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติอีกเช่น ทักษะ ความเชื่อ ค่านิยมของสังคมและนิสัยของบุคคล เป็นต้น ในวิจัยนี้หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี ในปีการศึกษา 2542

2. บทบาท หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกมาตามสิทธิและสถานภาพตามตำแหน่งที่บุคคลนั้น ๆ ได้รับ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดออกมาได้ ในวิจัยนี้หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา หรือพฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ควรจะปฏิบัติในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา 5 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการศึกษา หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการให้คำแนะนำและปรึกษาทางด้านวิชาการให้กับนักศึกษา เช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาที่เรียน หรือการลงทะเบียนเรียน

2.2 ด้านสวัสดิการ หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการให้คำแนะนำช่วยเหลือการแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับนักศึกษา รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการต่าง ๆ ของสถาบัน

2.3 ด้านการพัฒนานักศึกษา หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการปรับปรุงบุคลิกภาพของนักศึกษา อบรมกิจกรรมทางและปลูกฝังคุณธรรม แนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา รวมทั้งการปรับตัวในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมนั้น ๆ

2.4 ด้านวิชาชีพ หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการให้คำแนะนำในเรื่องการวางแผนในการประกอบอาชีพ และแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งการติดตามผลของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

2.5 ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านวิธีการให้คำปรึกษาและการจัดเวลาเข้าพบของนักศึกษา ติดตามปัญหาของนักศึกษาเพื่อให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งการประสานงานกับผู้ปกครองเมื่อนักศึกษามีปัญหาส่วนตัว

3. อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือแนะแนวทางในด้านการศึกษาและด้านส่วนตัวแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี

4. สถาบันราชภัฏธนบุรี หมายถึง สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดสภาสถาบันราชภัฏกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2491 เปิดสอน 3 สาขาวิชา คือ สาขาการศึกษา สาขาศิลปศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์ เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุปริญญาถึงระดับปริญญาโท

5. ประสบการณ์การทำงานให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง เวลารวมโดยประมาณในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา แบ่งเป็นประสบการณ์ 1-5 ปี และมากกว่า 5 ปีขึ้นไป

6. โปรแกรมสายการศึกษา หมายถึง สาขาวิชาที่มุ่งให้ผู้จบการศึกษาไปประกอบอาชีพครู ในวิจัยนี้หมายถึง อาจารย์ที่สอนนักศึกษาในสายครู เช่น วิชาเอกประถมศึกษา สังคมศึกษา ภาษาไทย จิตวิทยา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไปและวัดผลการศึกษา

7. โปรแกรมไม่ใช่สายการศึกษา หมายถึง สาขาวิชาที่มุ่งให้ผู้จบการศึกษาไปประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนหรืออาชีพส่วนตัว ในวิจัยนี้หมายถึง อาจารย์ที่สอนนักศึกษาในสายอาชีพ เช่น สาขาวิชานิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ การจัดการ การท่องเที่ยว วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการอาหาร และภาษาอังกฤษธุรกิจ

สมมติฐานของการวิจัย

1. อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาแตกต่างกัน
2. อาจารย์ที่ปรึกษาชายและหญิง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาแตกต่างกัน
3. อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาแตกต่างกัน
4. อาจารย์ที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในโปรแกรมวิชาการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาแตกต่างกัน
5. อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาแตกต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาแตกต่างกัน
6. อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาแตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องทักษะของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาโดยจัดลำดับตามสาระ ดังนี้ ความหมาย จุดมุ่งหมาย และองค์ประกอบของการให้คำปรึกษา บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏ บทบาทของสถาบันในการเตรียมความพร้อมให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษา รูปแบบของการให้คำปรึกษา งานวิจัยในประเทศ งานวิจัยต่างประเทศ

ความหมาย จุดมุ่งหมาย และองค์ประกอบของการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการในปัญหาด้านการศึกษา อาชีพ และส่วนตัว มีการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการให้ความช่วยเหลือและพยายามช่วยให้ผู้รับบริการสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง (Good, 1981 : 17) หรือหมายถึง การให้ข้อมูลและคำแนะนำเพื่อให้ตัดสินใจแต่ละขณะได้เข้าใจกระบวนการศึกษา เข้าใจตนเอง เข้าใจชีวิตและสังคมในมหาวิทยาลัย อันจะเป็นพื้นฐานความสามารถในการตัดสินใจของตนเองสืบไป (สุมนอมรวิวัฒน์, 2518 : 120-121) แพทเทอร์สัน (Paterson, 1973 : 99) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาว่า เป็นกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือผู้รับบริการให้เข้าใจและยอมรับตัวเองในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการและช่วยให้ผู้รับบริการได้ดำเนินการตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ได้พัฒนาตนเองถึงขีดสุด อีกความหมายหนึ่งของการให้คำปรึกษาในทางจิตวิทยา เอช.บี. และ พี. เพปินสกี (H.B. and P. Pepinsky, 1954 : 131) กล่าวว่า เป็นกระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้บริการในสถานที่ซึ่งเป็นส่วนตัวโดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้รับบริการให้เปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่ทางที่พึงปรารถนา

ในการจัดระบบการให้คำปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของไทยนั้น บางสถาบันได้ระบุจุดมุ่งหมายของการจัดระบบการให้คำปรึกษาไว้เพื่อให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งอาจารย์

ที่ปรึกษามีความเข้าใจชัดเจนในหน้าที่ความรับผิดชอบและให้คำปรึกษาไปในแนวหรือทิศทางเดียวกัน แอบเลย์ (Habley. 1981 : 45-50) เห็นว่า ถ้าระบุจุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษาไว้จะสามารถช่วยให้นักศึกษาสามารถบรรลุถึงเป้าหมายด้านวิชาการ นอกจากนั้นจะช่วยนักศึกษาในการเลือกวิชาเอก วิชาโท และวิชาทั่วไปได้ตรงตามความสามารถ และความสนใจของนักศึกษา (สุมน อมรวิวัฒน์. 2518 : 121) กล่าวว่า การจัดระบบให้คำปรึกษาควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. ให้คำแนะนำทางวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร ลักษณะรายวิชา วิธีการเลือกวิชาการลงทะเบียน วิธีการเรียนและการวัดผล ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาสามารถศึกษาได้ตรงตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง
2. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องราวของระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย การบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษา
3. ให้นักศึกษามีบุคคลที่พึงรับฟังปัญหาและช่วยเหลือให้นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาทั้งที่เป็นปัญหาทางการเรียนและปัญหาส่วนตัวได้
4. สร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจดีต่อกันระหว่างสถาบันกับนักศึกษาและนักศึกษากับนักศึกษาด้วยกันเอง

การจัดให้มีระบบการให้คำปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจะบรรลุเป้าหมายได้นั้นนอกจากจะได้อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีคุณภาพแล้ว องค์ประกอบอื่น ๆ ของการให้คำปรึกษามีส่วนเสริมความสัมพันธ์ในการให้คำปรึกษาได้มาก เครเมอร์ และคนอื่น ๆ (Kramer and other's. 1987 : 26) ให้ทัศนะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรสร้างบรรยากาศที่ทำให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับประสบการณ์ด้านการเรียนรู้ ให้ปฏิบัติต่อนักศึกษาเสมือนนักศึกษาเป็นผู้ร่วมกระบวนการให้คำปรึกษา มิใช่เป็นผู้รับการแนะนำเพียงอย่างเดียว ควรทำประจักษ์เป็น “ผู้จัดการ” ในมหาวิทยาลัย โดยประสานงานด้านบริการตามที่นักศึกษาต้องการ ส่วน มาเวอริค (Maverick. 1961 : 21) เห็นว่า ควรแนะนำให้นักศึกษาพิจารณาถึงสภาพและลักษณะของแต่ละคนในฐานะ “ผู้นิเทศก์” เพื่อให้นักศึกษาได้พิจารณาถึงการใช้ชีวิตการเรียนในมหาวิทยาลัยและสิ่งที่ได้กระทำตามความสนใจและอุดมคติต่าง ๆ ด้วยตนเอง ส่วนวิลเลียมสัน (Williamson. 1961 : 190) เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาต้องรู้เทคนิคการถ่ายทอดหรือแปลความหมายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยใช้การสังเกตและคำนึงถึงความสนใจ ฐานะการเงิน สุขภาพ นิสัย ทัศนคติของนักศึกษาด้วย คอมฟอร์ท (Comfort. 1985 : 16) ให้ทัศนะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรรหาโอกาสพบกับนักศึกษาในที่ซึ่งจัดไว้เป็นส่วน โดยเฉพาะเพื่อความเหมาะสมในการให้คำปรึกษา (สุมน อมรวิวัฒน์. 2518 : 121-122) ได้กำหนดองค์ประกอบของการให้คำปรึกษาไว้ 3 ประการ ประการที่หนึ่ง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง ห้องหรือสถานที่ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษา

ซึ่งควรเป็นส่วน มีบรรยากาศเป็นกันเอง เจียม มีความเป็นส่วนตัวที่ผู้มาขอรับคำปรึกษามั่นใจว่าเรื่องที่เล่าจะเป็นความลับได้ ประการที่สอง ทักษะของผู้ให้คำปรึกษาเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการสร้างสัมพันธภาพ หมายถึง การยอมรับ ความเข้าใจ และความจริงใจของผู้ให้คำปรึกษา และประการที่สาม ทักษะของผู้ให้คำปรึกษา หมายถึง ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ ทักษะในการมีความรู้สึกร่วมและทักษะในการแสดงความใส่ใจของผู้ให้คำปรึกษา นอกจากนี้ สุมณ อมรวิวัฒน์ ยังกล่าวว่า การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาไม่ใช่งานที่อาจารย์จะกระทำไปตามสามัญสำนึก หากต้องมีหลักการและศิลปะในการปฏิบัติงานอีกด้วย (สุมณ อมรวิวัฒน์. 2518 : 121-122)

จากความหมาย จุดมุ่งหมาย และองค์ประกอบของการให้คำปรึกษาจึงเห็นได้ว่าการจัดระบบการให้คำปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจะบรรลุเป้าหมายได้ สถาบันจะต้องมีการตั้งจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาไว้ให้ชัดเจนว่าสถาบันมีจุดมุ่งหมายต้องการให้นักศึกษาได้รับอะไร เช่น ต้องการให้นักศึกษาได้รู้เรื่องระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งสวัสดิการและบริการต่าง ๆ ของสถาบัน สถาบันก็ต้องตั้งจุดมุ่งหมายเหล่านี้ไว้และอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องรู้เรื่องระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย ปัญหาที่ผ่านมาก็คือ อาจารย์ที่ปรึกษาบางท่านยังไม่ทราบในรายละเอียดเหล่านี้ทำให้ไม่มีข้อมูลที่จะไปแจ้งให้นักศึกษาทราบ ฉะนั้นสถาบันจะต้องแจ้งรายละเอียดเหล่านี้ไว้ในคู่มือการให้คำปรึกษาและแจกให้อาจารย์ที่ปรึกษาก่อนเปิดภาคเรียนของทุกปีการศึกษา เพื่ออาจารย์ที่ปรึกษาจะได้อ่านและทำความเข้าใจก่อน เพื่อแจ้งให้นักศึกษาทราบ นอกจากนี้สถาบันควรจะได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมในด้านองค์ประกอบของการให้คำปรึกษาด้วย เช่นในเรื่องของเอกสารและสถานที่ ซึ่งจะเป็นส่วนเสริมในงานด้านการให้คำปรึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา

ความหมายของคำว่า บทบาท นักสังคมวิทยา ได้ให้คำนิยามของคำว่า “บทบาท” ไว้ดังนี้ พัทยา สายหู (2522 : 47) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่เปรียบได้กับ “บท” ของตัวละครที่กำหนดให้ผู้แสดงละครในเรื่องนั้น ๆ เป็นตัวอะไร มีบทบาทที่ต้องแสดงอย่างไร ในความหมายนี้บทบาท ก็คือ การกระทำต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้ผู้แสดงต้องกระทำตามใดที่ต้องอยู่ในบทนั้น บรูมและเซลสนิค (Broom and Seiznick. 1969 : 35) กล่าวว่า บทบาทเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับสภาพทางสังคม สมชาย วงศ์เกษม (2519 : 4) ได้อธิบายว่า บทบาทหมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกตามตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลได้รับ คนหนึ่ง ๆ อาจมีหลายบทบาทได้ และการแสดงบทบาท สามารถสังเกตและวัดออกมาเป็นพฤติกรรมได้

จากคำนิยามที่นักสังคมวิทยาหลายท่าน กล่าวไว้เมื่อสรุปได้ว่า บทบาทหมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่ถูกกำหนดโดยฐานะตำแหน่ง ซึ่งสังคมคาดหวังให้บุคคลที่อยู่ในฐานะ หรือสถานภาพนั้น ๆ ได้ประพฤติปฏิบัติตามพฤติกรรมที่กำหนดให้ เปรียบเสมือนเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลที่ต้องแสดงพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ ซึ่งการแสดงนั้นสามารถสังเกต และวัดพฤติกรรมออกมาได้

ส่วนบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับแต่งตั้ง หรือมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา ช่วยแนะแนวในทางที่ดีให้กับนักศึกษา ซึ่งบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา สามารถแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. บทบาทในด้านการศึกษาของนักศึกษา หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้านการให้คำแนะนำและปรึกษาทางด้านวิชาการให้กับนักศึกษา เช่น การอธิบายลักษณะของ หลักสูตร การอ่านเลขรหัสวิชา แนะนำวิธีการกรอกบัตรลงทะเบียน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการขอเพิ่มโอนรายวิชา และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของการวัดผล นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษา ควรแนะนำวิธีการเรียน การค้นคว้า การจัดเวลาเรียนให้นักศึกษาทราบตั้งแต่ต้น หมั่นสอบถาม และติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอยู่เสมอ พร้อมทั้งให้คำแนะนำตามสภาพที่เป็นจริง ถูกต้อง ตามปัจจุบัน แอบเลย์ (Habley. 1981 : 45-50) ให้ความเห็นว่า การให้คำแนะนำทางด้านการศึกษา ของอาจารย์ที่ปรึกษา จะสามารถช่วยให้นักศึกษابรรลุถึงเป้าหมายและสามารถช่วยสนับสนุนให้นักศึกษามีความมั่นใจในการเลือกแผนการเรียนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้จะช่วยนักศึกษา ในการเลือกเรียนวิชาเอก วิชาโท และวิชาทั่วไป ตลอดจนช่วยให้นักศึกษาวางแผนด้านวิชาการ ดังกล่าวได้ตรงตามความสามารถและความสนใจของนักศึกษา และที่สำคัญที่สุดคือ เป็นการท้าทาย นักศึกษาให้มุ่งสู่ความสำเร็จระดับสูงสุดด้วย ดังที่ มอร์ริส (Morris. 1980 : 45) สรุปไว้ว่า หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่สำคัญ ได้แก่ การให้ข้อมูลอย่างเหมาะสมในเรื่องรายวิชา โอกาสทางการศึกษา การช่วยนักศึกษาให้ตัดสินใจในการเลือกหลักสูตรหรือรายวิชาเฉพาะด้วยความมั่นใจบนพื้นฐานความต้องการและความสนใจของนักศึกษา

2. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านสวัสดิการนักศึกษา หมายถึง บทบาทของ อาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการให้คำแนะนำช่วยเหลือ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาด้านส่วนตัว ซึ่งอาจรวมทั้งปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิต ปัญหาสังคม การปรับตัวในสังคมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ปัญหาทางการเงิน การจัดสรรทุนให้แก่ศึกษารวมทั้งการแสวงหาแหล่งสวัสดิการที่ช่วยเหลือนิสิต มาเวอริก (Maverick. 1961 : 21) เห็นว่า ควรแนะนำให้นักศึกษา พิจารณาถึงสภาพและลักษณะของแต่ละคนในฐานะ “ผู้นิเทศ” เพื่อให้นักศึกษาได้พิจารณาถึง การใช้ชีวิตการเรียนในมหาวิทยาลัยส่วนทัศนะของ ปราณี เถลิงพล (2520 : 76-77) เห็นว่า

ในการให้คำปรึกษาในระดับอุดมศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความช่วยเหลือนักศึกษาในเรื่องปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับสถานะและบุคคล ตลอดจนสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ปัญหาขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษาเล่าเรียน และปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ

3. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการพัฒนานักศึกษา หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการปรับปรุงบุคลิกภาพของนักศึกษา การอบรมกริยามารยาท การแนะนำการเข้าร่วมกิจกรรม การแนะนำการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การแนะนำการคบเพื่อน และการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน การแนะนำเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพ สติคเคิล (Stickle, 1980 : 261) ให้ความเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งควรได้เพิ่มความเอาใจใส่ ในเรื่องการพัฒนาให้นักศึกษาให้มากขึ้น โดยการพัฒนาทั้งคุณภาพและปริมาณของความสัมพันธ์ระหว่างคณาจารย์และนักศึกษาที่มีใจเฉพาะในชั้นเรียนเท่านั้น ปริมม นกรินทร์ (2529 : 90-91) สรุปไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องเป็นผู้หาวิธีที่จะลดหรือขจัด ตลอดจนแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นกับนักศึกษา นอกเหนือจากการสอนรายวิชาต่าง ๆ แล้ว “สถาบันอุดมศึกษา” จะต้องช่วยพัฒนานักศึกษาให้มีความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์แบบ มีทัศนคติ ค่านิยม สมรรถภาพในการใช้สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมอย่างเหมาะสม

4. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านวิชาชีพของนักศึกษา หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการให้คำแนะนำในเรื่องการวางแผนในการประกอบอาชีพ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในการประกอบอาชีพ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าของอาชีพ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและการติดตามผลของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว รวมทั้งการปลูกฝังให้เกิดความภูมิใจในอาชีพของตนเอง เครเมอร์และคนอื่น ๆ (Kramer and others, 1987 : 26) กล่าวว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีสุดท้ายสมควรจะได้รับข้อมูลในเรื่องที่เกี่ยวกับการเตรียมตัวต้อนรับความสำเร็จ เพื่อที่จะก้าวไปสู่โลกแห่งการทำงาน หรือการศึกษาต่อ ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่นักศึกษาระดับนี้เป็นพิเศษ มอริส (Morris, 1980 : 45) สรุปว่า เมื่อเปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักศึกษาแต่ละคนสนใจในการพัฒนาการศึกษาแล้ว ควรเปิดโอกาสและสนับสนุนแล้วให้นักศึกษาสนใจในกลยุทธ์เชิงวิชาชีพด้วย

5. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการจัดเวลาเข้าพบนักศึกษา การเก็บข้อมูลระยะเบี่ยนสะสมของนักศึกษา การรักษาความลับเกี่ยวกับตัวนักศึกษา การติดตามปัญหาของนักศึกษาและหาทาง

ช่วยเหลือ การประสานงานกับผู้ปกครอง การมีเวลาเข้าพบกับนักศึกษา การประสานงานกับ อาจารย์นิเทศก์หรืออาจารย์ฝึกงานและวิธีการของการให้คำปรึกษา เลวิน และไวน์การ์ท (Levine and Weingart. 1973 : 19) ได้ให้ทัศนะในเรื่องนี้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาจำเป็นต้อง เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาโดยตลอดทั้งหมด นอกจากนี้ควรมีความคิดริเริ่มในการให้คำปรึกษาและ แนะนำด้วยวิธีการใหม่ๆ เจริญผล สุวรรณโชติ (2526 : 20) กล่าวว่าหน้าที่สำคัญของอาจารย์ ที่ปรึกษา คือ พบปะนักศึกษาเป็นประจำ ควรจัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบ ควรบันทึกเกี่ยวกับข้อมูล นักศึกษา ควรวัดผลการเรียนให้นักศึกษา ควรจัดแผนการเรียนให้นักศึกษาและให้คำปรึกษา แนะนำด้านอื่น ๆ

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏ

อาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏ เป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับนักศึกษาใน อันที่จะช่วยแนะแนวทางให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับระบบสังคม และการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาซึ่งแตกต่างจากมัธยมได้ ฉะนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาควรรู้จักหน้าที่และความ รับผิดชอบของตนเองซึ่งจะสามารถทำให้นักศึกษาสามารถบรรลุความสำเร็จในการศึกษาได้

หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

1. เป็นผู้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและประสานงานระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา

2. ควบคุมดูแลสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ

3. ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ โดยให้แนวทางในเรื่องการวางแผนการศึกษา การเลือกวิชาเรียน โปรแกรมการเรียน แก้ไขปัญหาอุปสรรคในการเรียนวิชาต่าง ๆ เช่น ด้าน หลักสูตร การวัดผล และการมีสิทธิ์สอบ ด้านฝ่ายทะเบียน วัดผล และการเงิน

4. ให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการและพัฒนานักศึกษา โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักศึกษาในเรื่องกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับของสถาบันเพื่อให้นักศึกษาจะได้ปฏิบัติตามได้เหมาะสม อีกทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องสวัสดิการและบริการต่าง ๆ ที่สถาบันจัดให้ เพื่อให้นักศึกษาจะได้รับ ประโยชน์ตามสิทธิ์อันพึงมี จักรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล โดยมี ระเบียบنامهสั่งสมประจำตัวนักศึกษาแต่ละคนเพื่อประโยชน์ในการให้คำปรึกษาและการให้ ความช่วยเหลือเป็นที่พึ่งแก่นักศึกษาเมื่อมีปัญหาส่วนตัว เช่น แนะนำแหล่งทุนที่นักศึกษาอาจไป ขอความช่วยเหลือจัดตารางเวลาไว้เป็นพิเศษเพื่อให้โอกาสนักศึกษามาพบเพื่อขอคำปรึกษา และ พยายามหาวิธีการช่วยเหลือนักศึกษาแก้ปัญหา ถ้าเป็นปัญหาที่เกินความสามารถก็จะแนะนำให้

ไปหาผู้ที่สามารถช่วยเหลือได้ต่อไป เอาใจใส่ดูแลความประพฤติต่าง ๆ ของนักศึกษาเพื่อให้เป็นพลเมืองดีและมีส่วนร่วมให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงหน้าที่ของตนในการเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์การนักศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน และให้นักศึกษำบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ โดยการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือก่อนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมที่พึงกระทำได้ในฐานะที่เป็นนักศึกษา (สถาบันราชภัฏธนบุรี. คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏ. 2535 : 17-20)

บทบาทของสถาบันในการเตรียมความพร้อมให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษา

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งที่อาจเป็นสาเหตุทำให้ระบบงานอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันราชภัฏยังไม่ได้ผลดีตามที่ควรจะเป็น คือ อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในงานที่ตนปฏิบัติ การเตรียมความพร้อมให้อาจารย์ที่ปรึกษาด้านเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา แนวทางการดำเนินงานและทักษะการดำเนินงาน อาจทำได้ดังนี้

1. มอบคู่มือการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาให้นักศึกษาทำความเข้าใจในเอกสาร คู่มือจะระบุบทบาทหน้าที่ ขอบข่าย แนวทางการดำเนินงาน การประสานงาน หรือการติดต่อกับฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ด้านสวัสดิการ และทุนช่วยเหลือต่าง ๆ ให้นักศึกษา
2. จัดประชุมสัมมนาระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกันเพื่อรับฟังปัญหาอันจะนำไปสู่การแก้ไขร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับผู้บริหารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติงานต่อกันและกัน
3. จัดอบรมเทคนิควิธี หรือทักษะที่จำเป็นสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาบางกลุ่ม เช่น ความเข้าใจพฤติกรรมที่ผิดปกติของนักศึกษา
4. บทบาทของสถาบันด้านการสร้างขวัญ กำลังใจ ให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษา
5. บทบาทของสถาบันในการสร้างความพร้อมให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษา ด้วยการจัดบริการเครื่องมือเครื่องใช้ให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษา (สถาบันราชภัฏธนบุรี. คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา. 2535 : 67-71)

สถาบันราชภัฏธนบุรีได้บัญญัติบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้ (สถาบันราชภัฏธนบุรี. เอกสารประกอบการให้คำปรึกษา : 2541)

1. จัดเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง
2. อาจารย์ที่ปรึกษาคือศึกษาหลักสูตร ลักษณะรายวิชา วิธีจัดการเรียนการสอน การกรอกบัตรลงทะเบียนเรียน การวัดผลในระบบหน่วยกิต รวมทั้งศึกษา ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สถาบันจัดให้นักศึกษา
3. เก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับนักศึกษาไว้อย่างมีระบบ เช่น แผนการเรียนตลอดหลักสูตร หลักสูตรานำเนาคำร้องและสำเนาใบอนุมัติต่าง ๆ
4. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเป็นสื่อกลางระหว่างสถาบัน ผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษา ในการแก้ปัญหาได้อย่างทันท่วงทีไม่ว่าจะมีเหตุการณ์หรือปัญหาใดเกิดขึ้น
5. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเข้าประชุมอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปรับปรุงการดูแลนักศึกษาให้ดีขึ้น

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรมโฮมรูม การที่อาจารย์ที่ปรึกษาจัดประชุมกลุ่มนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบกิจกรรมต่าง ๆ หรือข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา รับทราบข้อมูล ข่าวสาร อันจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักศึกษา และเพื่อให้นักศึกษาได้แสดงแนวคิด ความเห็น ความต้องการ หรือปัญหาที่ประสบให้อาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มได้รับทราบหรือหาแนวทาง แก้ไขหรือช่วยเหลือต่อไป การให้นักศึกษาได้มีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน หรือสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งสั้น ๆ นี้ อาจเรียกกิจกรรมการประชุมนี้ว่าเป็นการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Home Room)

กิจกรรมโฮมรูมมีประโยชน์หลายประการ ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาและสถาบันควรจัดให้มีขึ้น ประโยชน์ของกิจกรรมโฮมรูมที่พอจะมองเห็นเด่นชัด มีดังนี้

1. ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์และความคุ้นเคยระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาในกลุ่มด้วยกัน
2. ช่วยให้นักศึกษาได้แนวทางปฏิบัติทั้งด้านการเรียน การปรับตัวในสังคม เป็นการพัฒนาตัวนักศึกษาได้อีกทางหนึ่งที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ
3. ช่วยสนับสนุนงานบริหารของสถาบันได้อีกทางหนึ่ง เพราะเป็นช่องทางในการนำข้อปฏิบัติ กฎระเบียบ ของสถาบันมาสู่ตัวนักศึกษา โดยผ่านทางอาจารย์ที่ปรึกษา ขณะเดียวกันสถาบันก็ได้รับทราบความคิดเห็น ความต้องการของนักศึกษาโดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาอีกเช่นเดียวกัน

4. ช่วยให้งานสอน งานวิชาการ งานกิจกรรมนักศึกษาบังเกิดผลดี โดยอาศัยอาจารย์ที่ปรึกษาช่วยเป็นสื่อกลางให้กับฝ่ายต่าง ๆ

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ก็คือนักศึกษาไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม ทั้ง ๆ ที่กิจกรรมโฮมรูมมีประโยชน์ ซึ่งก็เป็นบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถาบันที่จะต้องช่วยกัน ทำให้กิจกรรมโฮมรูมมีประโยชน์อย่างแท้จริง

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตามที่ได้กล่าวมาโดยสังเขปจะเห็นได้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาต้องดำเนินบทบาทในหลายด้าน หลายหน้าที่ ภาระของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นภาระหน้าที่ของความเป็นครูอย่างแท้จริง เพราะเป็นการให้ชีวิตจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์แก่นักศึกษา ดังนั้น บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นบทบาทที่ขาดไม่ได้สำหรับสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา เพราะหากขาดส่วนนี้ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไปก็จะมีแต่เพียงความรู้ แต่ขาดการฝึกฝนประสบการณ์เพื่อให้มีบุคลิกภาพและคุณธรรมที่เหมาะสม ดังนั้น กระบวนการพัฒนานักศึกษาให้จบออกไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ จึงจำเป็นต้องอาศัยบทบาทและกระบวนการของอาจารย์ที่ปรึกษาหลาย ๆ ด้านประกอบกัน

รูปแบบการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษานักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาจะประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาด้วย เช่น การนัดพบ นักศึกษาในความรับผิดชอบเป็นรายบุคคล หรือเป็นรายกลุ่ม เพื่อสร้างสัมพันธภาพ และทำความเข้าใจกับนักศึกษา คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาชัดเจนไม่อ้อมค้อม เพราะเมื่อนักศึกษาไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาก็มีความคาดหวังและมีความต้องการที่จะได้คำแนะนำที่ชัดเจน ตรงกับความต้องการและสามารถนำไปแก้ปัญหาได้ทันที เลวิน และไวน์การ์ท (Levine and Weingart. 1973 : 19) ได้ให้ทัศนะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจำเป็นต้องเอาใจใส่ดูแลนักศึกษาโดยตลอดทั้งหมด นอกจากนั้นแล้วควรมีความคิดริเริ่มในการให้คำปรึกษาแนะนำด้วยวิธีการใหม่ ๆ และจัดหาโอกาสที่ดี และเสริมสร้างสัมพันธภาพในการให้คำปรึกษาด้วย เครเมอร์ (Kramer. 1987 : 26-27) ให้ทัศนะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรสร้างบรรยากาศที่ทำให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ด้านการเรียนรู้ ให้การปฏิบัติต่อนักศึกษาเสมือนนักศึกษาเป็นผู้ร่วมกระบวนการให้คำปรึกษา มิใช่เป็นผู้รับคำแนะนำเพียงอย่างเดียว วิลเลียมสัน (Williamson. 1961 : 190) เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาต้องรู้เทคนิคการถ่ายทอด หรือแปลความหมายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ

การศึกษา โดยใช้การสังเกตและคำนึงถึง พรชูลี อาชาวำรุง (2525 : 46) กล่าวว่า รูปแบบของการให้คำปรึกษาแบ่งได้เป็น 4 วิธี ดังนี้

1. วิธีการให้คำปรึกษาแบบนำทาง (Directive Method) วิธีการนี้ผู้ให้คำปรึกษาเป็นศูนย์กลางหรือเป็นการให้คำปรึกษา โดยวิเคราะห์บุคคลลักษณะและองค์ประกอบต่าง ๆ ของผู้รับคำปรึกษา

2. วิธีการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทาง (Non-Directive Method) การให้คำปรึกษาวิธีนี้ บางทีเรียกว่า การให้คำปรึกษาแบบผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง มีวิธีการที่มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา การชี้แจงจุดมุ่งหมายและกระบวนการให้คำปรึกษา ควรสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาพูดและระบายความรู้สึกและการทำความเข้าใจกับผู้ให้คำปรึกษา

3. วิธีการให้คำปรึกษาแบบเลือกใช้วิธีต่าง ๆ (Selective Method) การให้คำปรึกษาแบบนี้คือ การเลือกวิธีการหลาย ๆ วิธีมาใช้ ซึ่งมีแนวคิดว่าการใช้วิธีการเดียวอาจจะจำกัดเกินไป ไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควร วิธีนี้ต้องมีการวางแผนเป็นอย่างดี และผู้ให้คำปรึกษาจะต้องรู้วิธีการต่าง ๆ ดีพอที่จะเลือกมาใช้เหมาะสม

4. วิธีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral Method) มีหลักว่า พฤติกรรมของมนุษย์เป็นสิ่งที่เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงได้ กระบวนการให้คำปรึกษาคือ การพยายามให้ผู้รับคำปรึกษาเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อเป็นการแก้ปัญหา หรือปรับปรุงตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้หลักการเรียนรู้เป็นวิธีการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาปรับพฤติกรรม เช่น การให้แรงเสริมต่อพฤติกรรมที่ต้องการสนับสนุน เป็นต้น (พรชูลี อาชาวำรุง. 2525 : 46)

ในการปฏิบัติงานเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานั้น นอกเหนือจากงานแนะนำทางด้านวิชาการแล้ว นักศึกษายังมีปัญหาอื่นที่ต้องการจะปรึกษาอีกด้วย ทองเรียน อมรัชกุล เสนอแนะวิธีให้คำปรึกษาแบบ “นำทาง” ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาสามารถนำไปใช้ได้ ในกรณีที่นักศึกษาต้องการข้อมูลหรือคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจเมื่อเกิดปัญหา “ตัดสินใจไม่ได้” ดังนี้ (ทองเรียน อมรัชกุล. 2534 : 49-51)

1. การเริ่มต้นสนทนา (Interview) สิ่งสำคัญคือ การสร้างบรรยากาศให้มีลักษณะอบอุ่นเป็นกันเอง ท่าทีและเสียงที่ใช้เป็นสิ่งจำเป็นยิ่งที่จะกระตุ้นให้นักศึกษาอยากพูดคุยด้วยหรือไม่ ฉะนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีท่าทีที่กระตือรือร้น แสดงความสนใจ ตลอดจนมีใบหน้ายิ้มแย้ม

2. การวางเค้าโครง (Structure) ในการพบนักศึกษาแต่ละครั้ง อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะได้กำหนดเค้าโครงไว้ว่าจะพูดเรื่องอะไร มีงานอะไรที่จะต้องทำร่วมกัน

3. การตั้งคำถาม (Questioning) ลักษณะของคำถามควรหลีกเลี่ยงคำตอบว่า “ใช่” “ไม่ใช่” เพราะคำถามประเภทนี้ จะเป็นการตัดการคุย หรือบอกเล่ารายละเอียด ควรถามคำถามเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาสำรวจความต้องการของตนเอง

4. การให้คำแนะนำ (Advising) อาจารย์ที่ปรึกษาควรแนะนำให้นักศึกษาทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อช่วยแก้ปัญหา มีลักษณะแบบชี้แนะ “Directive” มาก ควรระวังเวลาใช้ ควรพิจารณาว่านักศึกษาพร้อมที่จะรับฟังหรือยัง มิเช่นนั้นนักศึกษาจะเกิดความรู้สึกต่อต้าน

5. กระตุ้นให้กำลังใจ (Encouragement) นักศึกษาบางคนขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าตัดสินใจจึงเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะต้องคอยกระตุ้นให้กำลังใจ

6. การชักชวน (Persuasion) อาจารย์ที่ปรึกษาใช้วิธีชักชวนให้นักศึกษายอมรับวิธีแก้ปัญหาที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ สิ่งที่ต้องระวังในการใช้วิธีนี้คือ อาจก่อให้เกิดความรู้สึกต่อต้าน ฉะนั้นก่อนใช้ควรพิจารณาปฏิกิริยาจากนักศึกษาก่อน

7. การให้รายละเอียดหรือข้อมูล (Informing) อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้รายละเอียดหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีความสำคัญในการช่วยแก้ปัญหา กลวิธีนี้ใช้มากในด้านการให้ข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพ

8. การเงียบและการฟัง (Silence and Listening) เป็นกลวิธีที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะใช้เพื่อให้นักศึกษาพูดหรือเล่าสิ่งต่าง ๆ โดยใช้การเงียบเพื่อคอยฟัง ท่าทางของอาจารย์ต้องแสดงให้นักศึกษาเห็นว่ากำลังสนใจฟัง เข้าใจ และยอมรับสิ่งต่าง ๆ ที่นักศึกษากำลังเล่า พร้อมทั้งแสดงท่าทีให้นักศึกษาเห็นว่านักศึกษาควรเล่าต่อไป

จึงเห็นได้ว่า รูปแบบของการให้คำปรึกษาต้องมีความเชื่อมโยงกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาที่มาขอรับคำปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาต้องพยายามทำให้นักศึกษามีความรู้สึกเสมือนว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเปรียบเสมือน พ่อ-แม่ หรือพี่ ในขณะที่ด้วยกันอาจารย์ที่ปรึกษาก็ควรจะมีวิธีการใหม่ ๆ ในการให้คำแนะนำปรึกษาอยู่เสมอ กระบวนการให้คำปรึกษาจึงจะประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยในประเทศ

ภัทตรา จันทปัญญาศิลป์ ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการเกี่ยวกับหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปี พ.ศ. 2519 ด้วยการส่งแบบสอบถาม ถามอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิต ชั้นปีที่ 2 และ 4 จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษา 48 คน และนิสิต 924 คน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะศึกษา

ความคิดเห็นของนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการเกี่ยวกับกิจกรรมที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้ปฏิบัติจริง กับกิจกรรมที่นิสิตต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการปฏิบัติ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าและแบบปลายเปิด เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความช่วยเหลือที่นักศึกษาได้รับจากอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งทางด้านการเรียน ด้านส่วนตัว และการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการว่าได้รับมากน้อยเพียงใด และนักศึกษาต้องการได้รับเพียงใดรวมทั้งถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความช่วยเหลือที่ให้แก่นักศึกษาว่า ได้ช่วยเหลือเพียงใด และควรจะช่วยเหลือเพียงใด ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. นิสิตชายและหญิง เห็นว่าได้รับความช่วยเหลือแนะนำด้านการเรียน และด้านส่วนตัวในระดับน้อย และมีความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือด้านการเรียนในระดับมาก ในด้านส่วนตัว ต้องการในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามชั้นปี นิสิตชั้นปีที่ 2 เห็นว่าได้รับความช่วยเหลือแนะนำด้านการเรียนในระดับน้อย ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 4 เห็นว่าได้รับในระดับปานกลาง ซึ่งนิสิตทั้งสองชั้นปี ต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการเรียนในระดับมาก ด้านส่วนตัว นิสิตทั้งสองชั้นปีเห็นว่าได้รับความช่วยเหลือในระดับน้อย โดยนิสิตชั้นปีที่ 2 ต้องการความช่วยเหลือในระดับมาก แต่นิสิตชั้นปีที่ 4 ต้องการในระดับปานกลาง นอกจากนั้น นิสิตชายและหญิง เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ได้อุทิศตนให้กับงานให้คำปรึกษาระดับปานกลาง โดยนิสิตชั้นปีที่ 2 เห็นว่าได้อุทิศตนในระดับน้อย แต่นิสิตชั้นปีที่ 4 เห็นว่าได้อุทิศตนในระดับปานกลาง และนิสิตทั้งสองชั้นปีต้องการให้อุทิศตนในระดับมาก

2. อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการทั้งชายและหญิง เห็นว่า ได้ช่วยเหลือนิสิตในด้านการเรียนในระดับปานกลาง ด้านส่วนตัวในระดับน้อย และคาดว่าควรให้ความช่วยเหลือในด้านการเรียนในระดับมาก แต่ด้านส่วนตัวในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามชั้นปีในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 2 และปีที่ 4 เห็นว่าได้ช่วยเหลือนิสิตด้านการเรียนในระดับปานกลาง ด้านส่วนตัวในระดับน้อย และอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 2 คาดว่าควรให้ความช่วยเหลือด้านการเรียนในระดับปานกลาง แต่อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 4 คาดว่าควรให้ความช่วยเหลือในระดับมากด้านส่วนตัว อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตทั้งสองชั้นปี เห็นว่า ได้ช่วยเหลือในระดับน้อย และคาดว่าควรช่วยเหลือในระดับปานกลาง นอกจากนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการทั้งชายและหญิง และของนิสิตทั้งสองชั้นปี เห็นว่า ได้อุทิศตนให้กับงานให้คำปรึกษาในระดับปานกลาง ซึ่งทั้งชายและหญิงคาดว่า ควรอุทิศตนในระดับปานกลาง โดยอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิต

ชั้นปีที่ 2 คาดว่าควรอุทิศตนในระดับปานกลาง แต่อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 4 คาดว่าควรอุทิศตนในระดับมาก

3. นิสิตเห็นว่า ได้รับความช่วยเหลือด้านการเรียนและด้านส่วนตัวในระดับน้อย ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ เห็นว่า ได้ช่วยเหลือด้านการเรียนในระดับปานกลาง ด้านส่วนตัวเห็นว่า ได้ช่วยเหลือในระดับน้อย นิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้อุทิศตนให้กับงานให้คำปรึกษาทางวิชาการในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ค่าความแตกต่างของความคิดเห็นของนิสิต และอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า ไม่แตกต่างกัน

ละออ ชูติกร ได้วิจัยเรื่องบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูใน

กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2520 โดยการส่งแบบสอบถามประชากร ซึ่งเป็นบุคลากรในวิทยาลัยครูในกรุงเทพฯ จำนวน 6 แห่ง รวมประชากรทั้งสิ้น 825 คน แบ่งได้ 3 กลุ่มคือ ผู้บริหารวิทยาลัยครูจำนวน 145 คน อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 182 คน และนักศึกษาจำนวน 498 คน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครู และเพื่อศึกษาปัญหาของอาจารย์ที่ปรึกษาในการปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบตรวจคำตอบและแบบปลายเปิด ซึ่งครอบคลุมบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งในด้านคุณลักษณะ หน้าที่ และความรับผิดชอบ การดำเนินงานในการจัดการให้คำปรึกษา ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานรวมทั้งข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีคุณลักษณะเหมาะสม ควรมีอายุระหว่าง 30-34 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์สอนเกินกว่า 3 ปี และควรเป็นผู้ที่วางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีอารมณ์มั่นคง และมีความสามารถในด้านมนุษยสัมพันธ์

2. งานที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติมากกว่างานอื่น ๆ คือการให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักศึกษาในเรื่องหลักสูตรและแผนการเรียน การเลือกวิชา และการลงทะเบียนเรียน วิธีการเรียนและการแก้ปัญหาทางการเรียน การเปลี่ยน ถอน เพิ่ม วิชาเรียน หรือการลาพักการเรียนและการให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่เรียนอ่อนให้ปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น

3. การดำเนินงานในการจัดการให้คำปรึกษา ควรพิจารณาคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา โดยให้ภาคต่าง ๆ เป็นผู้คัดเลือกอาจารย์ในภาคเสนอให้ฝ่ายวิชาการพิจารณา ควรเตรียมการก่อนที่จะให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ โดยการจัดสัมมนา และควรมีการจัดสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูเดียวกันและกลุ่มวิทยาลัยครูด้วยกัน อาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคนควร

รับผิดชอบ นักศึกษา 10 – 15 คน จนจบการศึกษาแต่ละระดับ

4. เรื่องที่เป็นปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ ที่ปรึกษามีงานด้านการสอนและงานพิเศษอื่น ๆ มาก ทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักศึกษาได้เพียงพอ และอาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถรู้จักนักศึกษาได้ทั่วถึง เพราะไม่มีโอกาสได้สอนนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล

สุจิต เพียรชอบ และวรศักดิ์ เพียรชอบ ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษา ในปี พ.ศ. 2523 เกี่ยวกับสภาพการให้คำปรึกษานิสิต ลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นจริงและที่ความต้องการของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ โดยให้แบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาทุกคน และทุกชั้นปี จำนวน 2,250 คน อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคน 280 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตชายหญิงแต่ละคณะ และในแต่ละปีได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยมาก ไม่เพียงพอกับความต้องการ คำปรึกษาที่นิสิตต้องการมากที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรที่จะเรียน คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกสาขาที่จะเรียน ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนของมหาวิทยาลัย วิธีการให้คำปรึกษาที่นิสิตต้องการมากที่สุดได้แก่ การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล บุคลิกลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคณะในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ การพูดจาที่สุภาพ มีกิริยามารยาทดี ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาที่สำคัญได้แก่ อาจารย์มีงานสอนหรืองานอื่น ๆ มากเกินไป อาจารย์กับนิสิตขาดความสนิทสนมกัน

ชอลดา ขวัญเมือง ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต่อคุณลักษณะที่สำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาและหน้าที่ที่ปฏิบัติจริงและหน้าที่ที่ควรปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ในปี พ.ศ. 2524 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามหาวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี 5 แห่ง จำนวน 822 คน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. อาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นว่า คุณลักษณะที่สำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาเรียงตามลำดับได้แก่ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความหวังดีและจริงใจกับนักศึกษา มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ มีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ น่าเลื่อมใส ศรัทธา เข้าใจปัญหาความต้องการของนักศึกษา หน้าที่ตามใจฉันเข้มแข็งมีไหวพริบ สร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ดี และมีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่สำคัญอันดับหนึ่ง ได้แก่ มีความหวังดี จริงใจกับนักศึกษา รองลงมาได้แก่ หน้าที่ตามใจฉันเข้มแข็งมีไหวพริบ มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เข้าใจปัญหาและความต้องการของนักศึกษา เคยทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ดีและเป็นกันเองกับนักศึกษาตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาปรากฏว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นเรื่องที่ได้ปฏิบัติจริงมากกว่า ได้แก่ อบรมเรื่องกิริยามารยาทและคุณธรรมอันดีงาม เรื่องที่ได้ปฏิบัติจริงน้อย ได้แก่ รายงานความประพฤติและผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบตามความเหมาะสม ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นว่า เรื่องที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติมาก ได้แก่ ให้คำแนะนำเรื่องการวัดผลและการคิดคะแนนระบบหน่วยกิต ส่วนเรื่องที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติน้อย ได้แก่ ให้คำแนะนำเรื่องความประพฤติและผลการเรียน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา เกี่ยวกับหน้าที่ที่ควรปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีความเห็นตรงกันว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติให้มากทุกเรื่อง และควรปฏิบัติมากในเรื่องการปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น ติดตามเรื่องราวของนักศึกษาในความรับผิดชอบ ให้คำแนะนำด้านอาชีพ รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับนักศึกษาและระเบียบสะสม และร่วมพิจารณาคัดเลือกนักศึกษาเรียนต่อและรับทุนประเภทต่าง ๆ

4. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา พบว่าเรื่องที่มีปัญหามาก ได้แก่ วิทยาลัยไม่ได้จัดสัมมนาเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ไม่ได้สอนนักศึกษาในความดูแล ทำให้รู้จักนักศึกษาไม่ทั่วถึง ไม่มีการปฐมนิเทศนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาไม่ติดตามข่าวสารในวิทยาลัย

งานวิจัยต่างประเทศ

สติกเคิล (Stickle) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพในการให้คำปรึกษาของอาจารย์ โดยการออกแบบสอบถาม ทั้งนักศึกษาจำนวน 183 คน (ตอบกลับ 87 %) และอาจารย์ 37 คน (ตอบกลับ 86 %) ภายใต้ขอบเขตของหัวข้อคำถาม 5 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างสำคัญที่ระดับ .001 ระหว่างความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในหัวข้อคำถาม 4 ข้อ คือ

1. การพูดคุยเรื่องการวางแผนการศึกษาทั่วไป
2. การให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้านวิชาการ
3. การช่วยแก้ไขปัญหส่วนตัว
4. การช่วยสำรวจอาชีพรวมทั้งการวางแผนเพื่อการศึกษาต่อ

ส่วนการจัดตารางเรียน หรือกำหนดเวลาเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นอกจากนั้น อาจารย์ได้ให้ทัศนะเรื่องประสิทธิภาพการให้คำปรึกษาอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าเกณฑ์ของนักศึกษา

เวนเนอร์ และ ครูปกา (Vener and Krupka) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวอาชีพกับนักศึกษาที่เข้าใหม่ในระดับอุดมศึกษา โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาทางวิชาการและกลุ่มผู้ให้การแนะแนวอาชีพ จำนวน 36 คน รวมผู้ช่วยคณบดี ผู้อำนวยการศูนย์การให้คำปรึกษาและศูนย์แนะแนว ณ มหาวิทยาลัยมิชิแกน พบว่า

1. ผู้ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ไม่ได้รับการยอมรับ และขาดการให้กำลังใจ หรือสิ่งตอบแทน นอกจากนั้น จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษา
2. ขาดการประสานงานในการให้คำปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวอาชีพ
3. ขาดหลักเกณฑ์ในการประเมินผลโครงการที่แน่นอน

จากผลการวิจัย เวนเนอร์ และ ครูปกา ได้เสนอแนะไว้ว่า

1. อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวอาชีพ ต้องได้รับการยอมรับ รวมทั้งขวัญกำลังใจ โดยผู้ที่ให้การปรึกษาที่ดีควมได้รับการพิจารณาความดีความชอบ ลดภาระงานหนักในด้านอื่นลง ถ้างานด้านการปรึกษานักเกินไป
2. อัตราส่วนสูงสุดของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อผู้รับการปรึกษาไม่ควรเกิน 200 คน สำหรับผู้ให้คำปรึกษาที่เต็มเวลา และไม่เกิน 35 คน ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1 คน
3. ควรมีผู้ทำหน้าที่ประสานงานในการให้คำปรึกษาทางวิชาการและการแนะแนวอาชีพ
4. ภาควิชา หรือมหาวิทยาลัยควรมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการในการให้คำปรึกษา
5. ควรบังคับให้นักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นครั้งคราว
6. ควรมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ให้คำปรึกษาโดยมีผู้ประสานงานอยู่ในกลุ่มดังกล่าว
7. หัวหน้าสถาบัน หรือผู้แทนต้องติดตามและเยี่ยมเยียน หน่วยงานนี้อย่างสม่ำเสมอ

ฟริงค์ (Frink) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษา ในเรื่องประสิทธิผลของระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีแบบศูนย์กลางในระดับอุดมศึกษา ในปี พ.ศ. 2526 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของหน้าที่พื้นฐาน 5 ประการของอาจารย์ที่ปรึกษา อันได้แก่ การเตรียมข้อมูลที่เที่ยงตรงให้แก่นักศึกษา และการวางแผนระยะสั้น การช่วยนักศึกษาให้เข้าใจเป้าประสงค์ของสถาบันการช่วยเหลือพัฒนา

นักศึกษา และการวางแผนระยะยาว โดยแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 โดยการสุ่มจำนวนชั้นปีละ 30 คน รวม 120 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่อายุ 20-39 ปี เห็นด้วยกับหน้าที่ทั้ง 5 ประการของอาจารย์ที่ปรึกษามากกว่ากลุ่มที่อายุ 40-59 ปี และมากกว่านั้น และนักศึกษาหญิงในกลุ่มอายุ 20-39 ปี มีการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีที่สุด และประชากรทั้ง 4 กลุ่มพึงพอใจต่อระบบการให้คำปรึกษาแบบศูนย์กลางในระดับอุดมศึกษาเช่นกัน

โคสโลฟฟ์ (Kozloff) ได้ศึกษาการให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาทางวิชาการว่าจะใช้ทรัพยากรทางการให้คำปรึกษาอย่างไร จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพ และก่อประโยชน์ได้มากที่สุดแก่นักศึกษา ซึ่งการวิเคราะห์ได้ใช้ให้นักศึกษาที่ศูนย์กลาง แล้วถามนักศึกษาว่าต้องการอะไรจากการให้บริการด้านการปรึกษา พวกเขาชอบระบบการบริการช่วยเหลือแบบใด แล้วประเมินความต้องการพร้อมทั้งศึกษาความคิดเห็นเรื่องกระบวนการให้คำปรึกษาของนักศึกษา ณ มหาวิทยาลัยของนอร์ทเทิร์นโคโลราโด ในปี 1982 ทั้ง 4 ชั้นปี โดยการแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษา 357 คน พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่มีชั่วโมงในการให้คำปรึกษาสม่ำเสมอ และใช้เวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษา แต่เรื่องความเหมาะสม ทักษะการให้ข้อมูล และคุณสมบัติทั้งหลายของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับไม่ดี แสดงว่าปัจจัยที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการให้คำปรึกษาแก่ทุกคน

โคสโลฟฟ์ (Kozloff) ได้ศึกษาความคิดเห็นอีกครั้งในปี 1985 เพื่อถามถึงหน้าที่ที่สำคัญที่สุดในการให้คำปรึกษา และนักศึกษาต้องการให้ใครเป็นผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา จากนักศึกษา 147 คน ซึ่ง 77% เป็นนักศึกษาปี 1 และ 2 พบว่ากว่า 50% เห็นว่า หน้าที่ที่สำคัญที่สุดคือ ต้องการให้ที่ปรึกษาทำหน้าที่แนะนำวิชาที่จำเป็นต้องเรียนเพื่อทำให้จบการศึกษาและการหางานทำ ส่วนความต้องการให้ใครทำหน้าที่ให้คำปรึกษา พบว่า ต้องการให้อาจารย์ประจำคณะทำหน้าที่ช่วยเหลือในการเลือกวิชาเรียน ให้อาจารย์ฝ่ายแนะแนวทำหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำเรื่อง การประกอบอาชีพ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยเหลือปัญหาส่วนตัว และคนอื่น ๆ ช่วยเรื่องที่น่าสนใจและความสามารถอื่น ๆ

กวินน์ (Guinn) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการในทัศนะของคณาจารย์ นักศึกษา และผู้บริหาร ในปี พ.ศ. 2527 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ตามทัศนะของคณาจารย์ นักศึกษาและผู้บริหาร โดยนำเอาบทบาทในการให้คำปรึกษาและหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา รวม 52 ข้อ มาจัดแบ่งเป็นหมวดใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ การเลือกวิชาเรียน การวางแผนอาชีพ การให้ข้อมูลด้านข่าวสาร การพัฒนาสถาบัน การพัฒนาเชิงวิชาชีพ การพัฒนาด้านวิชาการและการพัฒนาด้านบุคคล แล้วนำมาใช้ในการประเมิน ซึ่งประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย คณาจารย์

นักศึกษา และผู้บริหาร ณ มหาวิทยาลัยย่านตะวันออกกลาง ในสหรัฐอเมริกา และใช้ Chi – Square เป็นเครื่องทดสอบในการเปรียบเทียบคำตอบ ผลการวิจัยพบว่า ในกลุ่มเปรียบเทียบ 91 กลุ่ม มี 31 กลุ่ม ที่แสดงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยในด้านที่เกี่ยวกับวิชาชีพนั้น บทบาทของการให้คำปรึกษาด้านวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพ ยังมีได้มีการพัฒนาไปสู่ระดับของความสอดคล้องต้องกันโดยทั่วไป จึงต้องการการพัฒนาและปรับปรุงในเรื่องบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์

คาร์เตอร์ (Carter) ได้ศึกษาวิเคราะห์ความหมายของความเข้าใจพื้นฐานเรื่อง การให้คำปรึกษาด้านวิชาการในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะวิเคราะห์เชิงวิจารณ์ถึงความเข้าใจ 6 ประการ เกี่ยวกับการดำเนินงาน หน้าที่และการปฏิบัติงาน ในการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ การวิเคราะห์ให้หลักนโยบายของมหาวิทยาลัยและของการให้คำปรึกษา การสังเกตการ การสัมภาษณ์นักศึกษา และการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในสำนักงานให้คำปรึกษาทางวิชาการ ข้อมูลต่าง ๆ ได้มาจากการสัมภาษณ์นักศึกษาที่เคยหรือกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ใช้ในการวิจัย ผลการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาทุกคนกล่าวถึงทัศนคติและปฏิกิริยาที่ไม่เป็นกันเอง และไม่ใส่ใจของคณาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ทุกคนเชื่อว่าขนาดของมหาวิทยาลัยจะเป็นตัวปัญหา ผลการวิจัยพบว่า สมมติฐานทั้ง 6 ประการนั้น ผิดพลาด แม้ว่าวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาทางวิชาการ คือ การให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาเรื่องความต้องการ ด้านวิชาการ แต่นักศึกษาแสดงความเชื่อว่า มหาวิทยาลัยควรมุ่งเน้นไปที่การให้คำปรึกษาทาง วิชาการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรีนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ประจำปีการศึกษา 2542 จำนวน 80 คน เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนน้อย จึงใช้อาจารย์ที่ปรึกษาทั้งหมดเป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญาบัตร เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในด้านภาษาและความถูกต้องในด้านเนื้อหา และความครอบคลุมของข้อคำถาม

4. นำแบบสอบถามที่ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาบัตร ตรวจสอบแก้ไขแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความชัดเจนของ ภาษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ เสนอประธานและกรรมการ ควบคุมปริญญาบัตร ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try – out) กับอาจารย์ที่ปรึกษาสถาบัน ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 30 คน

7. หาค่าจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ ร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำโดยใช้ ที-เทส (t – test) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปมาเป็นข้อคำถามในการวิจัย

8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Aiken. 1991 : 100 : 101 ; อ้างอิงจาก Cronbach. 1951) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบ สอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .9299 โดยด้านการศึกษามีความเชื่อมั่น .8992 ด้านสวัสดิการมี ความเชื่อมั่น .9098 ด้านการพัฒนานักศึกษามีความเชื่อมั่น .9319 ด้านวิชาชีพมีความเชื่อมั่น .9206 ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษามีค่าปรึกษามีความเชื่อมั่น .9408 ส่วนแบบสอบถาม ความรู้ด้านกิจการนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเชื่อมั่น .7302

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่ปรึกษา และแบบสอบถาม วัดความรู้เกี่ยวกับ กิจการนักศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดการให้คะแนนวัดความรู้ด้านกิจการนักศึกษาดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกต้อง ผู้วิจัยให้ 1 คะแนน
2. ผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิด ผู้วิจัยให้ 0 คะแนน

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนจากการตอบแบบสอบถามทั้ง 12 ข้อ มาหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยนั้น ผู้วิจัยกำหนดว่า ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามได้ คะแนนสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาอยู่ ในระดับมาก ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามได้คะแนนเท่ากับ หรือต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรีมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สร้างตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ถามครอบคลุมบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการศึกษาของนักศึกษา จำนวน 12 ข้อ
2. ด้านสวัสดิการของนักศึกษา จำนวน 12 ข้อ
3. ด้านการพัฒนาของนักศึกษา จำนวน 12 ข้อ
4. ด้านวิชาชีพของนักศึกษา จำนวน 12 ข้อ
5. ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำนวน 12 ข้อ

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาคะแนนเฉลี่ยนั้น ผู้วิจัยใช้คุณสมบัติเรื่องความต่อเนื่องของคะแนนไว้เป็นแนวเทียบความหมาย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.01 - 5.00 หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.01 - 4.00 หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.01 - 3.00 หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.00 หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง และรับคืนด้วยตัวเอง จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลโดย

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามค่าน้ำหนักของตัวเลือกที่กำหนดไว้
3. นำข้อมูลไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

เอส พี เอส เอส (SPSS for Windows)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha Coefficient)

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าที (t-test)

(Ferguson.1981 : 180)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson. 1981 : 68)

2.2 ศึกษาการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาตามสมมติฐานข้อ 1 - ข้อ 6 โดยใช้ค่า ที-เทส (t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การแปลความหมายเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
p	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการ ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านวิชาชีพ และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา
- ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา จำแนกตาม อายุ เพศ ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา วุฒิการศึกษา โปรแกรมวิชาที่สังกัด และความรู้ด้านกิจการนักศึกษา

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 35 ปี	23	28.8
35 ปีขึ้นไป	57	71.3
รวม	80	100.0
เพศ		
ชาย	54	67.5
หญิง	26	32.5
รวม	80	100.0
ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา		
1- 5 ปี	23	28.8
มากกว่า 5 ปี	57	71.3
รวม	80	100.0
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	31	38.8
สูงกว่าปริญญาตรี	49	61.3
รวม	80	100.0
โปรแกรมวิชาที่สังกัด		
สายการศึกษา	32	40.0
ไม่ใช่สายการศึกษา	48	60.0
รวม	80	100.0

จากตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี จำนวน 80 คน มีอายุ 35 ปีขึ้นไป และประสบการณ์มากกว่า 5 ปี ถึงร้อยละ 71.3 โดยเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 67.5 และ 32.5 ตามลำดับ) วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 61.3 โปรแกรมวิชาที่สังกัดไม่ใช่สายการศึกษา ร้อยละ 60.0 และสังกัดโปรแกรมสายการศึกษา ร้อยละ 40.0

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรีมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านกิจการนักศึกษา เท่ากับ 8.625 ($\bar{X} = 8.625$, $S = 1.5293$) ผลวิเคราะห์ เมื่อเทียบกับเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ผลปรากฏ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรีที่มีความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา

ที่	ความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1.	มาก	35	43.8
2.	น้อย	45	56.2
	รวม	80	100.0

จากตาราง 2 พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี มีความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 43.8 และส่วนใหญ่ร้อยละ 56.2 มีความรู้ด้านกิจการศึกษาน้อย

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่

นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี 5 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านวิชาชีพ ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษาและโดยรวมทั้ง 5 ด้าน
ดังแสดงในตาราง 3-13

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และโดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามกลุ่มอายุ

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา	กลุ่มอายุต่ำกว่า 35 ปี (N = 23)		กลุ่มอายุ 35 ปีขึ้นไป (N = 57)	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	ด้านการศึกษา	3.62	0.39	3.54	0.60
2.	ด้านสวัสดิการ	3.13	0.18	2.91	0.50
3.	ด้านการพัฒนานักศึกษา	3.63	0.29	3.36	0.55
4.	ด้านวิชาชีพ	3.20	0.31	2.92	0.60
5.	ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา	3.53	0.57	3.25	0.64
	รวม	3.42	0.28	3.20	0.53

จากตาราง 3 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งกลุ่มอายุต่ำกว่า 35 ปี และ 35 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42, S = 0.28$ และ $\bar{X} = 3.20, S = 0.53$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มอายุต่ำกว่า 35 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มอายุ 35 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและด้านวิชาชีพอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามเพศ

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา	ชาย (N = 54)		หญิง (N = 26)	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	ด้านการศึกษา	3.41	0.55	3.87	0.41
2.	ด้านสวัสดิการ	2.94	0.52	3.03	0.21
3.	ด้านการพัฒนานักศึกษา	3.38	0.52	3.55	0.44
4.	ด้านวิชาชีพ	2.92	0.60	3.15	0.37
5.	ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา	3.26	0.68	3.48	0.50
	รวม	3.18	0.53	3.42	0.31

จากตาราง 4 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งชายและหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.18, S = 0.53$ และ $\bar{X} = 3.42, S = 0.31$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาชายมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและด้านวิชาชีพอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา
เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และโดยรวม 5 ด้าน
จำแนกตามประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา	1 - 5 ปี (N = 23)		มากกว่า 5 ปี (N = 57)	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	ด้านการศึกษา	3.47	0.20	3.60	0.64
2.	ด้านสวัสดิการ	3.04	0.15	2.94	0.52
3.	ด้านการพัฒนานักศึกษา	3.39	0.31	3.46	0.56
4.	ด้านวิชาชีพ	3.00	0.41	2.99	0.59
5.	ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา	3.27	0.55	3.35	0.67
	รวม	3.23	0.28	3.27	0.54

จากตาราง 5 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ 1 - 5 ปี และมากกว่า 5 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.23$, $S = 0.28$ และ $\bar{X} = 3.27$, $S = 0.54$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ 1 - 5 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและด้านวิชาชีพอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และโดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา	ปริญญาตรี (N = 31)		สูงกว่าปริญญาตรี (N = 49)	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	ด้านการศึกษา	3.34	0.23	3.71	0.64
2.	ด้านสวัสดิการ	2.75	0.26	3.11	0.48
3.	ด้านการพัฒนานักศึกษา	3.28	0.33	3.54	0.57
4.	ด้านวิชาชีพ	2.81	0.34	3.12	0.62
5.	ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา	3.03	0.47	3.52	0.66
	รวม	3.04	0.23	3.40	0.55

จากตาราง 6 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งกลุ่มที่มีวุฒิปริญญาตรี และกลุ่มที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.04, S = 0.23$ และ $\bar{X} = 3.40, S = 0.55$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและด้านวิชาชีพอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่นๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และโดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามโปรแกรมวิชาที่สังกัด

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา	สายการศึกษา (N = 32)		ไม่ใช่สายการศึกษา (N = 48)	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	ด้านการศึกษา	3.29	0.59	3.74	0.44
2.	ด้านสวัสดิการ	2.87	0.43	3.04	0.45
3.	ด้านการพัฒนานักศึกษา	3.16	0.41	3.63	0.47
4.	ด้านวิชาชีพ	2.69	0.49	3.20	0.48
5.	ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา	2.90	0.46	3.62	0.57
	รวม	2.98	0.45	3.44	0.41

จากตาราง 7 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดสายโปรแกรมการศึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.98, S = 0.45$) ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาที่ไม่สังกัดโปรแกรมการศึกษา มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44, S = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดสายโปรแกรมการศึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการ ด้านวิชาชีพ และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษาอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาที่ไม่ได้สังกัดสายโปรแกรมการศึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และโดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา	ความรู้ด้านกิจการ นักศึกษามาก (N = 35)		ความรู้ด้านกิจการ นักศึกษาน้อย (N = 45)	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	ด้านการศึกษา	3.53	0.64	3.59	0.47
2.	ด้านสวัสดิการ	2.93	0.47	3.00	0.43
3.	ด้านการพัฒนานักศึกษา	3.44	0.49	3.43	0.52
4.	ด้านวิชาชีพ	2.97	0.57	3.02	0.53
5.	ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา	3.32	0.55	3.34	0.69
	รวม	3.24	0.49	3.28	0.48

จากตาราง 8 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษามาก และมีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาน้อย มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.24, S = 0.49$ และ $\bar{X} = 3.28, S = 0.48$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษามาก มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและด้านวิชาชีพ อยู่ในระดับน้อย ส่วนอาจารย์ที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาน้อย มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษามากในทุกด้าน

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา
เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในแต่ละด้าน และ โดยรวม 5 ด้าน

N = 80

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{X}$	S
1.	ด้านการศึกษา	3.56	0.55
2.	ด้านสวัสดิการ	2.97	0.45
3.	ด้านการพัฒนานักศึกษา	3.44	0.50
4.	ด้านวิชาชีพ	2.99	0.55
5.	ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา	3.33	0.63
	รวม	3.26	0.48

จากตาราง 9 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.26, S = 0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและด้านวิชาชีพ อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการศึกษา เป็นรายชื่อ

N = 80

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการศึกษา	$\bar{X}$	S
1.	ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและนโยบายของสถาบัน	3.76	0.64
2.	ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบการชำระเงินค่าหน่วยกิตและเงินบำรุงการศึกษา	3.60	0.91
3.	ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาที่เรียน	3.90	0.84
4.	ให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนของสถาบัน	3.74	0.91
5.	พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเพิ่มและถอนวิชาเรียน	3.34	0.98
6.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลาป่วย หรือการลาพักการเรียน	2.96	0.96
7.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียนเลือกเรียนวิชาโท และวิชาเลือก	3.38	0.93
8.	ให้คำแนะนำและช่วยวางแผนเกี่ยวกับวิธีการศึกษาหาความรู้	3.46	0.55
9.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลและการสอบ	3.49	0.55
10.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งวิชาการที่นักศึกษาจะไปศึกษาค้นคว้า	3.68	0.55
11.	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษา	3.58	0.73
12.	ตรวจสอบการเรียนครบตามหลักสูตรของนักศึกษา	3.89	0.73
	รวม	3.56	0.54

จากตาราง 10 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56, S = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการลาป่วยหรือลาพักการเรียนอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านสวัสดิการ เป็นรายชื่อ

N = 80

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านสวัสดิการ	$\bar{X}$	S
1.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการต่าง ๆ ของสถาบัน เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล ฯลฯ	3.40	0.56
2.	ให้คำแนะนำและแก้ปัญหาทางการเงินในด้านการติดต่อขอทุน การศึกษาจากแหล่งทุนต่าง ๆ	3.16	0.99
3.	ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการปรับตัว และปัญหาส่วนตัว	3.44	0.79
4.	ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	2.85	0.68
5.	ให้คำแนะนำและช่วยติดต่อกับ และแหล่งงานเพื่อเป็นรายได้พิเศษ	3.01	0.63
6.	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนค่าใช้จ่ายสำหรับนักศึกษา	2.59	0.71
7.	ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพทางกายและจิตใจ	3.06	0.56
8.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งงาน และสถานที่ทำงาน	2.98	0.50
9.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผ่อนผันการเกณฑ์ทหาร	2.50	0.76
10.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ รับ-ส่ง จดหมาย หมายนัด โทรเลข สิ่งตีพิมพ์ และอื่น ๆ	2.24	0.53
11.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของนักศึกษาในระหว่างการศึกษา	2.85	0.60
12.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเงินทุนกู้ยืมของรัฐบาล	3.58	0.57
	รวม	2.97	0.45

จากตาราง 11 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.97, S = 0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่อาศัย การวางแผนค่าใช้จ่าย แหล่งงาน การผ่อนผันการเกณฑ์ทหาร การรับ-ส่งจดหมายหมายนัด โทรเลข สิ่งตีพิมพ์ และอื่น ๆ และการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการพัฒนานักศึกษาเป็นรายข้อ

N = 80

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา	$\bar{X}$	S
1.	ให้คำแนะนำเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม	4.10	0.70
2.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงบุคลิกภาพ	3.85	0.70
3.	อบรมกิริยามารยาท และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	3.63	0.62
4.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา	3.58	0.57
5.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับตัวในกลุ่มเพื่อนและการปรับตัว เกี่ยวกับการเรียนการสอนของอาจารย์	3.45	0.63
6.	ให้คำแนะนำแก้ปัญหาทางด้านความประพฤติ	3.50	0.84
7.	ให้คำแนะนำเรื่องการพักผ่อนและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.19	0.70
8.	ให้คำแนะนำเรื่องการมีระเบียบวินัยในตนเอง	3.73	0.67
9.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ	3.46	0.76
10.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบวินัยและการลงโทษของสถาบัน	3.25	0.67
11.	ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองให้ทราบความประพฤติของ นักศึกษา	2.74	0.21
12.	ประสานงานกับคณะ ในการควบคุมดูแลนักศึกษาให้ปฏิบัติตาม ระเบียบวินัย	2.83	0.79
	รวม	3.44	0.50

จากตาราง 12 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, $S = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.10$, $S = 0.70$) ส่วนเรื่องการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองให้ทราบความประพฤติของนักศึกษา และเรื่องการประสานงานกับคณะในการควบคุมดูแลนักศึกษาให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยอยู่ในระดับน้อย ส่วนเรื่องอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านวิชาชีพ เป็นรายชื่อ

N = 80

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านวิชาชีพ	$\bar{X}$	S
1.	ให้คำแนะนำในการวางแผนโครงการในการประกอบอาชีพ	3.09	0.58
2.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพแก่นักศึกษา	3.30	0.74
3.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในการประกอบอาชีพ	3.05	0.81
4.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป	3.66	0.73
5.	ติดตามผลของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา	3.14	0.78
6.	ปลูกฝังให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน	3.18	0.81
7.	บริการจัดหางานให้นักศึกษาในระหว่างศึกษา	2.68	0.74
8.	บริการจัดหางานให้นักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษา	2.48	0.67
9.	มีการเชิญวิทยากรพิเศษมาให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในการประกอบอาชีพ	2.74	0.72
10.	มีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาในการประกอบอาชีพต่าง ๆ	2.71	0.73
11.	มีการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในการปรับตัวให้เหมาะสมก่อนก้าวไปสู่โลกแห่งการทำงานทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม	2.94	0.89
12.	มีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับแหล่งงานต่าง ๆ	3.04	0.77
	รวม	2.99	0.55

จากตาราง 13 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.99$, $S = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาเรื่องบริการจัดหางานให้นักศึกษาในระหว่างศึกษา บริการจัดหางานให้นักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษา การเชิญวิทยากรพิเศษมาให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในการประกอบอาชีพ การสำรวจความต้องการของนักศึกษาในการประกอบอาชีพต่าง ๆ และเรื่องการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในการปรับตัวให้เหมาะสมก่อนการไปสู่โลกแห่งการทำงาน ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม อยู่ในระดับน้อย ส่วนเรื่องอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรีในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา เป็นรายชื่อ

N = 80

ด้านที่	การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา	$\bar{X}$	S
1.	มีเวลาเข้าพบนักศึกษาในความรับผิดชอบเป็นกลุ่มอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	3.88	0.82
2.	มีการจัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบโดยแจ้งวัน เวลาว่างของอาจารย์ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า	3.40	0.71
3.	มีการเก็บข้อมูลและประเมินสถานะของนักศึกษา	3.40	0.87
4.	มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษาในความรับผิดชอบ	3.64	0.73
5.	รักษาความลับเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักศึกษา	3.68	0.85
6.	มีการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาในความรับผิดชอบ	3.26	0.84
7.	มีการติดตามปัญหาของนักศึกษาเพื่อให้ความช่วยเหลือ	3.29	0.89
8.	ประสานงานให้มีการประชุม สัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการให้คำปรึกษา	2.93	0.91
9.	มีการประสานงานกับผู้ปกครองเมื่อนักศึกษามีปัญหาส่วนตัว	2.91	0.89
10.	มีส่วนร่วมในการพิจารณาทุนการศึกษาของนักศึกษา	3.19	0.73
11.	มีการประสานงานกับอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา	3.15	0.84
12.	มีการร่วมมือและประสานงานกับฝ่ายแนะแนวเพื่อช่วยเหลือนักศึกษา	3.26	0.92
	รวม	3.33	0.63

จากตาราง 14 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.33, S = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาเรื่องประสานงานให้มีการประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการให้คำปรึกษา และเรื่องการประสานงานกับผู้ปกครองเมื่อนักศึกษามีปัญหาส่วนตัว อยู่ในระดับน้อย ส่วนเรื่องอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา จำแนกตาม อายุ เพศ ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา วุฒิการศึกษา โปรแกรมวิชาที่สังกัด และความรู้ด้านกิจการนักศึกษา ดังแสดงในตาราง 15-50

ตาราง 15 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการศึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุในด้านการศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
ต่ำกว่า 35 ปี	23	3.62	0.39	0.727	0.470
35 ปีขึ้นไป	57	3.54	0.60		

$$p > .05$$

จากตาราง 15 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านสวัสดิการ จำแนกตามกลุ่มอายุ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุในด้านสวัสดิการ	N	$\bar{X}$	S	t	p
ต่ำกว่า 35 ปี	23	3.13	0.18	2.865	0.005
35 ปีขึ้นไป	57	2.91	0.50		

$$p < .05$$

จากตาราง 16 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุในด้านการพัฒนานักศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
ต่ำกว่า 35 ปี	23	3.63	0.29	2.775	0.007
35 ปีขึ้นไป	57	3.36	0.55		

$$p < .05$$

จากตาราง 17 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านวิชาชีพ จำแนกตามกลุ่มอายุ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุในด้านวิชาชีพ	N	$\bar{X}$	S	t	p
ต่ำกว่า 35 ปี	23	3.19	0.31	2.744	0.008
35 ปีขึ้นไป	57	2.91	0.60		

$$p < .05$$

จากตาราง 18 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุในการดำเนินงานให้คำปรึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
ต่ำกว่า 35 ปี	23	3.53	0.57	1.798	0.076
35 ปีขึ้นไป	57	3.25	0.64		

$$p > .05$$

จากตาราง 19 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาท
 ในการให้คำปรึกษาด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวม
 5 ด้าน จำแนกตามกลุ่มอายุ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามกลุ่มอายุ	N	$\bar{X}$	S	t	p
ต่ำกว่า 35 ปี	23	3.42	0.28	2.442	0.017
35 ปีขึ้นไป	57	3.19	0.53		

$$p < .05$$

จากตาราง 20 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาท
 ในการให้คำปรึกษาโดยรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้าน
การศึกษา จำแนกตามเพศ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามเพศในการศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
ชาย	54	3.41	0.55	3.804	0.000
หญิง	26	3.87	0.41		

$$p < .05$$

จากตาราง 21 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาชายและหญิง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการ
ให้คำปรึกษาด้านการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
ในด้านสวัสดิการ จำแนกตามเพศ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามเพศในด้านสวัสดิการ	N	$\bar{X}$	S	t	p
ชาย	54	2.94	0.52	0.981	0.330
หญิง	26	3.02	0.22		

$$p > .05$$

จากตาราง 22 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาชายและหญิง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาท
ในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามเพศ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามเพศในด้านการพัฒนานักศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
ชาย	54	3.38	0.52	1.414	0.161
หญิง	26	3.55	0.44		

$$p > .05$$

จากตาราง 23 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาชายและหญิง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาท
 ในการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานักศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านวิชาชีพ จำแนกตามเพศ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามเพศในด้านวิชาชีพ	N	$\bar{X}$	S	t	p
ชาย	54	2.92	0.60	2.098	0.039
หญิง	26	3.15	0.37		

$$p < .05$$

จากตาราง 24 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาชายและหญิง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาท
 ในการให้คำปรึกษาด้านวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 25 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำแนกตามเพศ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามเพศในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
ชาย	54	3.26	0.68	1.677	0.098
หญิง	26	3.48	0.50		

$$p > .05$$

จากตาราง 25 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาชายและหญิง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาท
 ในการให้คำปรึกษาด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา โดยรวม
 5 ด้าน จำแนกตามเพศ

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามเพศ	N	$\bar{X}$	S	t	p
ชาย	54	3.18	0.53	2.472	0.016
หญิง	26	3.41	0.31		

$$p < .05$$

จากตาราง 26 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาชายและหญิง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาท
 ในการให้คำปรึกษา โดยรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 27 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้าน การศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาในด้านการศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
1 - 5 ปี	23	3.47	0.20	1.430	0.157
มากกว่า 5 ปี	57	3.60	0.64		

$p > .05$

จากตาราง 27 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านสวัสดิการ จำแนกตามประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาในด้านสวัสดิการ	N	$\bar{X}$	S	t	p
1 - 5 ปี	23	3.04	0.15	1.211	0.230
มากกว่า 5 ปี	57	2.94	0.52		

$p > .05$

จากตาราง 28 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 29 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาในด้านการพัฒนานักศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
1 - 5 ปี	23	3.39	0.31	0.698	0.488
มากกว่า 5 ปี	57	3.46	0.56		

$p > .05$

จากตาราง 29 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาดังกัน
 มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานักศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านวิชาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาในด้านวิชาชีพ	N	$\bar{X}$	S	t	p
1 - 5 ปี	23	3.00	0.41	0.011	0.991
มากกว่า 5 ปี	57	2.99	0.59		

$p > .05$

จากตาราง 30 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาดังกัน
 มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 31 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาในด้าน การดำเนินงานให้คำปรึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
1 - 5 ปี	23	3.27	0.55	0.531	0.597
มากกว่า 5 ปี	57	3.35	0.67		

$p > .05$

จากตาราง 31 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาต่างกัน
 มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 32 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา โดยรวม
 5 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา โดยรวม 5 ด้าน	N	$\bar{X}$	S	t	p
1 - 5 ปี	23	3.23	0.28	0.418	0.677
มากกว่า 5 ปี	57	3.27	0.54		

$p > .05$

จากตาราง 32 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาต่างกัน
 มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา โดยรวม 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 33 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านการศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ในด้านการศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
ปริญญาตรี	31	3.34	0.23	3.655	0.001
สูงกว่าปริญญาตรี	49	3.71	0.64		

$p < .05$

จากตาราง 33 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับ
 บทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 34 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านสวัสดิการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ในด้านสวัสดิการ	N	$\bar{X}$	S	t	p
ปริญญาตรี	31	2.75	0.26	4.312	0.000
สูงกว่าปริญญาตรี	49	3.11	0.48		

$p < .05$

จากตาราง 34 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับ
 บทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านสวัสดิการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 35 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
ปริญญาตรี	31	3.28	0.33	2.624	0.010
สูงกว่าปริญญาตรี	49	3.54	0.57		

$$p < .05$$

จากตาราง 35 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับ
 บทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 36 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้าน
 วิชาชีพ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ในด้านวิชาชีพ	N	$\bar{X}$	S	t	p
ปริญญาตรี	31	2.81	0.34	2.936	0.004
สูงกว่าปริญญาตรี	49	3.12	0.62		

$$p < .05$$

จากตาราง 36 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับ
 บทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 37 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
ปริญญาตรี	31	3.03	0.47	3.842	0.000
สูงกว่าปริญญาตรี	49	3.52	0.66		

$$p < .05$$

จากตาราง 37 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 38 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา โดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวม 5 ด้าน	N	$\bar{X}$	S	t	p
ปริญญาตรี	31	3.04	0.23	4.049	0.000
สูงกว่าปริญญาตรี	49	3.39	0.55		

$$p < .05$$

จากตาราง 38 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา โดยรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 39 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านการศึกษา จำแนกตามโปรแกรมวิชาที่สังกัด

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม โปรแกรมวิชาที่สังกัด ในด้านการศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
สายการศึกษา	32	3.29	0.59	3.927	0.000
ไม่ใช่สายการศึกษา	48	3.74	0.44		

$$p < .05$$

จากตาราง 39 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมวิชาต่างกัน มีการปฏิบัติ
 เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 40 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
 ในด้านสวัสดิการ จำแนกตามโปรแกรมวิชาที่สังกัด

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม โปรแกรมวิชาที่สังกัด ในด้านสวัสดิการ	N	$\bar{X}$	S	t	p
สายการศึกษา	32	2.87	0.44	1.671	0.099
ไม่ใช่สายการศึกษา	48	3.04	0.44		

$$p > .05$$

จากตาราง 40 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมวิชาต่างกัน มีการปฏิบัติ
 เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านสวัสดิการ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 41 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามโปรแกรมวิชาที่สังกัด

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม โปรแกรมวิชาที่สังกัด ในด้านการพัฒนานักศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
สายการศึกษา	32	3.16	0.41	4.527	0.000
ไม่ใช่สายการศึกษา	48	3.63	0.47		

$$p < .05$$

จากตาราง 41 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมวิชาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 42 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านวิชาชีพ จำแนกตามโปรแกรมวิชาที่สังกัด

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม โปรแกรมวิชาที่สังกัด ในด้านวิชาชีพ	N	$\bar{X}$	S	t	p
สายการศึกษา	32	2.69	0.49	4.587	0.000
ไม่ใช่สายการศึกษา	48	3.20	0.48		

$$p < .05$$

จากตาราง 42 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมวิชาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 43 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้าน
การดำเนินงานให้คำปรึกษา จำแนกตามโปรแกรมวิชาที่สังกัด

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม โปรแกรมวิชาที่สังกัด ในด้าน การดำเนินงานให้คำปรึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
สายการศึกษา	32	2.90	0.46	5.936	0.000
ไม่ใช่สายการศึกษา	48	3.61	0.57		

$$p < .05$$

จากตาราง 43 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมวิชาต่างกัน มีการปฏิบัติ
เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติ

ตาราง 44 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา โดยรวม
5 ด้าน จำแนกตามโปรแกรมวิชาที่สังกัด

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม โปรแกรมวิชาที่สังกัด โดยรวม 5 ด้าน	N	$\bar{X}$	S	t	p
สายการศึกษา	32	2.98	0.45	4.744	0.000
ไม่ใช่สายการศึกษา	48	3.45	0.41		

$$p < .05$$

จากตาราง 44 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมวิชาต่างกัน มีการปฏิบัติ
เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา โดยรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 45 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้าน
การศึกษา จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา

การปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในด้าน การศึกษา จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
มีความรู้มาก	35	3.53	0.64	0.415	0.680
มีความรู้น้อย	45	3.59	0.47		

$$p > .05$$

จากตาราง 45 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาแตกต่างกัน
มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 46 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
ในด้านสวัสดิการ จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา

การปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในด้าน สวัสดิการ จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
มีความรู้มาก	35	2.93	0.47	0.702	0.485
มีความรู้น้อย	45	3.00	0.43		

$$p > .05$$

จากตาราง 46 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาแตกต่างกัน
มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านสวัสดิการ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 47 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้าน
การพัฒนานักศึกษา จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา

การปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในด้าน การพัฒนานักศึกษา จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา	N	$\bar{X}$	S	T	p
มีความรู้มาก	35	3.44	0.49	0.035	0.972
มีความรู้น้อย	45	3.43	0.52		

$$p > .05$$

จากตาราง 47 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาแตกต่างกัน
มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 48 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา
ในด้านวิชาชีพ จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา

การปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในด้าน วิชาชีพ จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา	N	$\bar{X}$	S	T	p
มีความรู้มาก	35	2.97	0.57	0.430	0.668
มีความรู้น้อย	45	3.02	0.53		

$$p > .05$$

จากตาราง 48 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาแตกต่างกัน
มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 49 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา

การปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
มีความรู้มาก	35	3.32	0.55	0.125	0.901
มีความรู้น้อย	45	3.34	0.69		

$$p > .05$$

จากตาราง 49 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาแตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 50 เปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา โดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา

การปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา โดยรวม 5 ด้าน จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษา	N	$\bar{X}$	S	t	p
มีความรู้มาก	35	3.24	0.49	0.350	0.727
มีความรู้น้อย	45	3.28	0.48		

$$p > .05$$

จากตาราง 50 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาแตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา โดยรวม 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในแต่ละด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการ ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านวิชาชีพ ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา และโดยรวม 5 ด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา โปรแกรมการศึกษา และความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ประจำปีการศึกษา 2542 จำนวน 80 คน โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาดตอบแบบสอบถามวัดการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ใน 5 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการ ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านวิชาชีพ และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา จำนวน 60 ข้อ แบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9799 ซึ่งหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) และแบบสอบถามวัดความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา จำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7302

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

3. ใช้ ที-เทสต์ (t-test) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในแต่ละด้าน และโดยรวม 5 ด้าน เมื่อจำแนกตาม อายุ เพศ ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา วุฒิกการศึกษา โปรแกรมวิชาที่สังกัด และความรู้ด้านกิจการนักศึกษา

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสวัสดิการและวิชาชีพมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
2. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี ทั้งกลุ่มอายุต่ำกว่า 35 ปี และอายุ 35 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อายุที่ปรึกษากลุ่มอายุต่ำกว่า 35 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มอายุ 35 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและวิชาชีพ อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก
3. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี ทั้งชายและหญิง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาชาย มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและด้านวิชาชีพอยู่ในระดับน้อย ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาหญิง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน
4. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี ทั้งผู้มีประสบการณ์ 1-5 ปี และ มากกว่า 5 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวมแก่นักศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษามากกว่า 5 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและด้านวิชาชีพอยู่ในระดับน้อย

5. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี ทั้งกลุ่มที่มีวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่า ปริญญาตรี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรีมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและวิชาชีพอยู่ในระดับน้อย ส่วนกลุ่มที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน

6. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี ที่สังกัดโปรแกรมสายการศึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมที่ไม่ใช่สายการศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมสายการศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ด้านสวัสดิการ ด้านวิชาชีพ และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา อยู่ในระดับน้อย ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมสายไม่ใช่สายการศึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน

7. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี ที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษามาก และที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาน้อย มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวมแก่นักศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษามาก มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ด้านสวัสดิการ และด้านวิชาชีพ อยู่ในระดับน้อย ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาน้อย มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน

8. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี กลุ่มอายุต่ำกว่า 35 ปี และอายุ 35 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสวัสดิการ ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านวิชาชีพ ที่แตกต่างกัน แต่ด้านการศึกษาและด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษาไม่พบความแตกต่าง

9. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี เพศชายและหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการศึกษาและด้านวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านสวัสดิการ ด้านการพัฒนานักศึกษาและ ด้านการดำเนินการให้คำปรึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน

10. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา 1-5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

11. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

12. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี ที่สังกัดโปรแกรมสายการศึกษา และที่สังกัดโปรแกรมไม่ใช่สายการศึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทการให้คำปรึกษาโดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านวิชาชีพ และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านสวัสดิการไม่พบความแตกต่าง

13. อาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี ที่มีความรู้ด้านกิจการศึกษามาก และที่มีความรู้ด้านกิจการศึกษาน้อย มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการวิจัยการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. การปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษา ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสวัสดิการและวิชาชีพมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย จากผลวิจัยพบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากนั้น อาจเป็นเพราะสถาบันโดยสำนักกิจการนักศึกษาได้มีการประสานกับอาจารย์ที่ปรึกษาจัดให้มีการประชุมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันทุกภาคเรียน นอกจากนี้สถาบันยังกำหนดให้มีชั่วโมงโฮมรูมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง คือ ในวันพุธ ตั้งแต่เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป ทำให้ภาพรวมของการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมณ อมรวิวัฒน์ (สุมณ อมรวิวัฒน์ 2518 : 130-132) ได้ให้ความคิดเห็นว่า สถาบันการศึกษา ส่วนใหญ่มีแนวโน้มว่าอาจารย์ที่ปรึกษา จะเป็นผู้ให้

คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาทั้งด้านวิชาการและด้านส่วนตัว แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในด้านการศึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษา และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษา ตระหนักว่า นักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ต้องทำความเข้าใจหลักสูตร ข้อกำหนดของ หลักสูตร วิชาบังคับ วิชาเลือก และการลงทะเบียน นอกจากนี้ยังเห็นว่า นักศึกษาควรมีความ ประพฤติเรียบร้อย มีการแต่งกายที่เหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับการสรุปของ พรณิกา ธรรมวิรัช (พรณิกา ธรรมวิรัช. 2528 : 16) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาในระดับอุดมศึกษา มีบทบาทอยู่ 2 ประการ คือ บทบาทเกี่ยวกับวิชาการ และบทบาทเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา เช่น การปรับปรุงบุคลิกภาพและการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งตรงกับความต้องการของนัก ศึกษา ดังผลวิจัยของ สุจิต เพียรชอบ และ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523 : 112-115) ได้ศึกษาความคิด เห็นของนิสิต และอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า คำปรึกษาที่นิสิตต้องการมากที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับ หลักสูตรที่จะเรียน คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกสาขาที่จะเรียน และความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียน ของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ผลวิจัยยังพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติในการดำเนินงาน ให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่า เรื่องการจัดเวลาเข้าพบ นักศึกษาในความรับผิดชอบ โดยแจ้งวันเวลาให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่ง สอดคล้องกับบทสรุปของ คอมฟอร์ด (Comfort. 1985 : 16) ให้ทัศนะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรหา โอกาสให้นักศึกษาพบในที่ซึ่งจัดไว้เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะเพื่อความเหมาะสมในการให้คำปรึกษา และการที่อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในด้านสวัสดิการและ วิชาชีพอยู่ในระดับน้อยนั้น อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าสถาบัน มีฝ่ายแนะแนวที่ทำ หน้าที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือ และรับผิดชอบในด้านสวัสดิการ และวิชาชีพอยู่แล้ว และอีกประการ หนึ่งอาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาขาดความรู้ ทักษะ และข้อมูล ในเรื่องเกี่ยวกับสวัสดิการ และ วิชาชีพ ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีการปฏิบัติในด้านเหล่านี้อยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

1. ด้านการศึกษา พบว่า การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้ คำปรึกษาแก่นักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า อาจารย์ ที่ปรึกษาเห็นควรว่ามีการปฏิบัติมากที่สุดในเรื่องความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาที่เรียน ทั้งนี้อาจ เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละท่านตระหนักว่านักศึกษาจำเป็นต้องรู้เรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรในวิชาที่ เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละท่านตระหนักว่านักศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้ลักษณะ ของหลักสูตร การอ่านเลขนรหัสวิชา และวิธีการลงทะเบียน เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ

นักศึกษาโดยตรง หากนักศึกษาไม่รู้เรื่องเหล่านี้อาจจะเสียประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ เมียร์ส (Merris) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย 3 แห่ง ในมลรัฐฟลอริดา ผลวิจัยพบว่า อันดับสูงสุดที่อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติคือ การให้ความช่วยเหลือเรื่องการ จัดหลักสูตรและการลงทะเบียนของนักศึกษา และสอดคล้องกับผลวิจัยของ เกลิมศรี

อิริวสนพงศ์ และ สุธาดา ตั้งศรีจักร ที่พบว่า บทบาทการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่สำคัญต้องให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษา ส่วนประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษา เห็นว่าควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ข้อที่ 6 การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ ลาป่วยและลาพักการเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของนักศึกษา ที่ต้องตัดสินใจและดูแลตนเอง

2. ด้านสวัสดิการของนักศึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาท ในการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่า ควรมีการปฏิบัติมากที่สุดในเรื่องการให้คำแนะนำเกี่ยวกับเงินทุนกู้ยืมของรัฐบาล อาจเนื่องมาจาก อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าเรื่องเงินทุนกู้ยืมของรัฐบาลจะช่วยแก้ปัญหาแก่นักศึกษาที่เดือดร้อนเรื่องการ เงินได้ ส่วนเรื่องที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุดในเรื่องการให้คำแนะนำเกี่ยวกับ การรับ-ส่งจดหมาย ธนาคติ โทรเลข สิ่งตีพิมพ์ และอื่น ๆ อาจเป็นเพราะสถาบันมีหน่วยงานที่ ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำกับนักศึกษาในด้านสวัสดิการอยู่แล้ว คือ สำนักกิจการ นักศึกษาและฝ่ายแนะแนวของสถาบันมีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรง นอกจากนี้สถาบันได้ จัดบริการให้รถไปรษณีย์มาบริการในสถาบันทุกวัน และสถาบันก็มีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษา ทราบอยู่แล้ว

3. ด้านการพัฒนาการศึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาท ในการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเห็น ว่าควรมีการปฏิบัติมากที่สุดในเรื่อง การให้คำแนะนำเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม อาจเป็นเพราะ อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่านักศึกษานอกจากจะมีความรู้แล้วยังต้องแต่งกายที่เหมาะสม มีกิริยามารยาท และความประพฤติที่ดีมีคุณธรรมและจริยธรรมเหมาะสมซึ่งปัจจุบันเรื่องเหล่านี้เป็นสิ่งที่มีความ สำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแอบเลย์ (Habley, 1981 : 46) กล่าวว่า อาจารย์ ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อสถาบันการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้ที่ช่วยพัฒนานิสิต ให้เป็นคนที่มีบุรณธรรม ทั้งด้านวิชาการ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกายและจิตใจ อันจะเป็นการช่วย ผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ สนองต่อสังคมและประเทศชาติ แต่เนื่องจากปัจจุบันนักศึกษา มีการ แต่งกายตามสมัยนิยมมากเกินไป เช่น นักศึกษาหญิงใส่กระโปรงสั้นเกินไป สวมรองเท้าแตะ

แบบสิ้นสูง ซึ่งผิดระเบียบของสถาบัน ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสำคัญในเรื่องนี้ค่อนข้างมาก ส่วนประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าควรมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด คือเรื่องการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองให้ทราบความประพฤติของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่บ้านอยู่ต่างจังหวัด ในการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองทำได้ค่อนข้างยาก เพราะผู้ปกครองบางคนก็ไปทำงานที่อื่น อาจารย์ที่ปรึกษาจึงให้ความสำคัญในเรื่องนี้ค่อนข้างน้อย

4. ด้านวิชาชีพ พบว่า การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าควรมีการปฏิบัติมากที่สุดในเรื่องการปลูกฝังให้มีความภูมิใจในอาชีพของตน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่า นักศึกษาหลายคนเข้ามาเรียนโดยไม่มีเป้าหมาย ไม่ทราบว่าเรียนจบแล้วจะไปทำงานอะไร อาจารย์ที่ปรึกษาจึงพยายามปลูกฝังให้นักศึกษาภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน เพราะคนเราไม่ว่าประกอบอาชีพอะไร ถ้ารักและจริงจังในอาชีพนั้นก็ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ชัยยุทธ์ เจริญพัฒนสุข (ชัยยุทธ์ เจริญพัฒนสุข 2527 : 152) ที่พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษา ให้เป็นไปตามอุดมคติของบุคลากรที่พึงประสงค์ ส่วนประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นควรมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด คือเรื่องการบริหารจัดการงานให้นักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาขาดความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งงานและการแนะแนวอาชีพ ซึ่งในสภาพสังคมเศรษฐกิจปัจจุบัน อาจารย์ที่ปรึกษา还不知道ว่านักศึกษาเมื่อจบการศึกษาออกไปแล้ว จะได้ประกอบอาชีพตรงกับสายวิชาที่เรียนมาหรือไม่ เพราะนักศึกษาไม่สามารถเลือกงานได้ อีกทั้งฝ่ายกิจการนักศึกษาก็มีการจัดปัจฉิมนิเทศให้แก่นักศึกษาปีสุดท้ายอยู่แล้ว ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติให้ความสำคัญให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ค่อนข้างน้อย

5. ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา พบว่า การปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติมากที่สุดในเรื่องการมีเวลาเข้าพบนักศึกษาในความรับผิดชอบอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่ากระบวนการดำเนินงานให้คำปรึกษา จะประสบความสำเร็จได้ อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องมีเวลาเข้าพบนักศึกษาตลอดจนต้องมีวิธีการใหม่ ๆ ในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา นอกจากนี้ยังต้องมีเวลาให้กับนักศึกษาในการให้คำปรึกษาเพื่อจะได้รับความรู้ข้อมูลและแง่ข่าวสารด้านต่าง ๆ ให้นักศึกษาทราบซึ่งสอดคล้องกับ เลวิน และไวน์การ์ท (Levine and Weingart 1973 : 19) ได้ให้ทัศนะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจำเป็นต้องเอาใจใส่ดูแล

นักศึกษาโดยตลอดทั้งหมด นอกจากนั้นควรมีความคิดริเริ่มในการให้คำปรึกษาแนะนำด้วยวิธีการใหม่ ๆ และจัดหาโอกาสที่ดี เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพในการให้คำปรึกษาด้วย ดังที่ คอมฟอร์ด (Comfort 1985 : 6) ให้ทัศนะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมองหาโอกาสพบนักศึกษาในที่ซึ่งจัดไว้เป็นสัดส่วนเฉพาะ เพื่อความเหมาะสมในการให้คำปรึกษา ดังที่ มาร์ตินสัน (Martinson) เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีเวลาพอที่จะให้นักศึกษาได้ภาระงาน การให้คำปรึกษาจึงเป็นภาระที่น่าเห็นใจยิ่ง เพราะอาจารย์ที่ปรึกษานอกจากมีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาแล้วยังต้องมีหน้าที่ในการสอนและวิจัยอีกด้วย ส่วนประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ เรื่องการประสานงานกับผู้ปกครอง เมื่อนักศึกษามีปัญหาส่วนตัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่า เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่บ้านอยู่ต่างจังหวัด จึงยากต่อการติดต่อประสานงาน

2. เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี จำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีวัยไม่ต่างจากนักศึกษามากนัก ทำให้มีความเข้าใจหรือยอมรับความคิด ตลอดจนการแสดงออกของนักศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ละออ ชูติกร (2520 : ข-ค) ได้วิจัยเรื่องบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีคุณลักษณะเหมาะสม ควรมีอายุระหว่าง 30-35 ปี เพราะเป็นผู้ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีใจกว้าง และมีความสามารถในด้านมนุษยสัมพันธ์ได้ดี แต่อาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มอายุ 35 ปีขึ้นไป ส่วนมากจะมีตำแหน่งหน้าที่อื่น ๆ ในสถาบันต้องรับผิดชอบมากขึ้น เช่น หัวหน้าภาค หัวหน้าศูนย์ สำนักต่าง ๆ ทำให้มีเวลาน้อยลงในการมาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และนอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป ค่อนข้างจะไม่ค่อยยอมรับความคิดและพฤติกรรมของนักศึกษา เช่น การพูด การแต่งกาย ตลอดจนบุคลิกภาพต่าง ๆ ที่นักศึกษาแสดงออก ส่วนอาจารย์ที่อายุต่ำกว่า 35 ปี ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ใหม่ยังไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในสถาบัน มีหน้าที่สอนอย่างเดียว ทำให้มีเวลาพบนักศึกษาได้มากขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการศึกษาและด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษาไม่พบความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเกือบทุกคน เมื่อให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา เรื่องแรกที่จะพูดถึงก็คือเรื่องการแนะนำเรื่องหลักสูตรการเรียน การลงทะเบียน การเลือกวิชาเรียนเพราะเรื่องการศึกษาเป็นเรื่องหลักสูตรการเรียน ที่ปรึกษาทุกคน เนื่องจากเมื่อนักศึกษาจะลงทะเบียน ต้องพบอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนทุกคน สำหรับเรื่องการดำเนินงานให้คำปรึกษานั้น เนื่องจากสถาบันได้กำหนดชั่วโมงโฮมรูมไว้ในวันพุธ

ช่วงบ่าย เพราะฉะนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาเกือบทุกคนจะต้องใช้เวลาดังกล่าวในการเข้าพบนักศึกษา ส่วนด้านสวัสดิการด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านวิชาชีพ พบว่า แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป จะมีความรู้ มีข้อมูล เกี่ยวกับเรื่องบริการต่าง ๆ ของสถาบัน ตลอดจนแหล่งทุนต่าง ๆ มากกว่าอาจารย์ที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี ซึ่งอาจารย์บางท่านเป็นอาจารย์ใหม่ ยังไม่ทราบข้อมูลในเรื่องเหล่านี้

3. เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาชายและหญิงเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาชายและหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเพศชายและหญิงจะแตกต่างกันในบุคลิกภาพ กล่าวคือ อาจารย์ที่ปรึกษาหญิงส่วนมากจะมีบุคลิกภาพอ่อนหวาน พุดจาไพเราะ ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการ ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาชายจะมีบุคลิกภาพที่ตรงข้ามกัน ดังที่ สุรินทร์ สรศิริ (สุรินทร์ สรศิริ 2524 : 5-14) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นผู้มีบุคลิกภาพอ่อนโยน และมีวาจาไพเราะ และเป็นผู้เข้าใจคนอื่นได้ง่าย มีเหตุผล และอีกประการหนึ่งในการให้คำปรึกษาด้านปัญหาส่วนตัว นักศึกษาหญิงอาจไม่กล้าปรึกษาปัญหาบางข้อกับอาจารย์ที่ปรึกษาชาย และนักศึกษาชายอาจไม่กล้าปรึกษาปัญหาบางด้านกับอาจารย์ที่ปรึกษาหญิง แต่ปรึกษากับเพศเดียวกันได้ ซึ่งสาเหตุนี้อาจทำให้เกิดช่องว่างกับนักศึกษาได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาชายและหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและด้านวิชาชีพแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะธรรมชาติของหญิงจะเจริญเติบโตเร็วกว่าเพศชาย 2 ปี (กรมอนามัย, 2530 : 29) จึงอาจส่งผลให้อาจารย์ที่ปรึกษาหญิงมีความใส่ใจที่จะศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาทางด้านการศึกษา เช่น จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การเรียน ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียน การวางแผนการศึกษาหาความรู้ และติดตามผลการเรียนของนักศึกษาได้ลึกซึ้งกว่าอาจารย์ที่ปรึกษาชาย ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาชายอาจจะมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูล แหล่งงานต่าง ๆ ในด้านวิชาชีพได้มากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษาหญิง ส่วนด้านสวัสดิการและการพัฒนานักศึกษาไม่พบความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาชายและหญิงมีการให้คำปรึกษาตามนโยบายของสถาบันเหมือนกัน เช่น การแนะนำเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงบุคลิกภาพของนักศึกษา และให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบวินัยและการลงโทษ ซึ่งเรื่องเหล่านี้สถาบันจะทำเป็นประจำแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาแจ้งให้นักศึกษาในโฮมรูมทราบ ฉะนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนจึงมีการปฏิบัติเหมือนกัน ส่วนด้าน

สวัสดิการก็เป็นเรื่องที่อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนจะต้องแจ้งข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการต่าง ๆ ของสถาบันให้นักศึกษาในโฮมรูมทราบอยู่แล้ว ทำให้แนวทางในการให้คำปรึกษาไปในทิศทางเดียวกัน

4. เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวม 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายของสถาบันได้จัดให้มีการอบรมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาในทุกภาคเรียนทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาใหม่และอาจารย์ที่ปรึกษาเก่าได้รู้บทบาทหน้าที่และมีแนวทางในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่ลินดา (Linda 1987 : 1404-A) ได้ให้ความเห็นว่า ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้รับการฝึกอบรมที่เหมาะสมเพื่อทราบถึงบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาแม้พยายามช่วยนักศึกษาจัดปัญหาก็ไม่อาจช่วยเหลือนักศึกษาได้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี และมากกว่า 5 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ใหม่อาจจะยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ เช่น ระเบียบการชำระค่าหน่วยกิตและเงินบำรุงการศึกษา การลงทะเบียน การเลือกวิชาเอกโท ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสาขาที่เรียน ถึงแม้ว่าจะเข้าร่วมอบรมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาก็ตาม แต่ในเรื่องเหล่านี้ก็ยังไม่ลึกซึ้ง เพราะต้องใช้เวลาในการศึกษาและทำความเข้าใจในรายละเอียดเป็นเวลานาน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบว่าแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทางสำนักกิจการนักศึกษาได้จัดตารางโฮมรูมสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ โดยจัดทำเอกสารเป็นคู่มือการให้คำปรึกษาแจกให้อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนในคู่มือจะบรรยายละเอียดว่าแต่ละครั้งที่เข้าโฮมรูมจะต้องแจ้งเรื่องใดให้นักศึกษาทราบบ้าง แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ได้ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเฉพาะเรื่องที่ทางฝ่ายกิจการนักศึกษาจัดไว้ให้เท่านั้น

5. เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวม 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่มีวุฒิสองปริญญาตรี เช่น จบปริญญาโท หรือปริญญาเอกจะมีประสบการณ์แนวคิดทฤษฎีใหม่ ๆ ตลอดจนมีรูปแบบวิธีการในการให้คำปรึกษาที่ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาได้มากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่จบมานานแล้ว รูปแบบและวิธีการให้คำปรึกษาก็ยังยึดแบบเดิม ๆ จึงส่งผลให้การปฏิบัติงานในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น แนวคิด ทฤษฎี และวิธีการการใหม่ ๆ ในการให้คำปรึกษา เช่น มีการจัดกิจกรรมในช่วงโฮมรูม ดังที่

เลวิน และไวน์การ์ท (Levine and Weingart 1973 :19) ให้ทัศนะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความคิดริเริ่มในการให้คำปรึกษาและแนะนำด้วยวิธีการใหม่ ๆ และจัดหาโอกาสที่ดีเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพในการให้คำปรึกษาด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบันราชภัฏธนบุรีได้เปิดวิชาเฉพาะทางใหม่ ๆ ขึ้นหลายสาขาวิชา ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาที่จบปริญญาตรีส่วนใหญ่จะเป็นสายครูไม่สามารถให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในบางด้านได้สมบูรณ์เท่าอาจารย์ที่ปรึกษาที่จบปริญญาโท - เอก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอาจารย์ที่จบมาเฉพาะทาง ทำให้มีความรู้และประสบการณ์ ในหลาย ๆ ด้านลึกซึ้งกว่าอาจารย์ที่จบระดับปริญญาตรี เช่นในด้านการให้คำปรึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรที่เรียน หรือแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ อาจารย์ที่มีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรีจะให้คำปรึกษาได้ทันสมัยกว่าอาจารย์ที่วุฒิระดับปริญญาตรี ซึ่งส่วนใหญ่จบมานานแล้ว หรือในด้านวิชาชีพ อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่จบมาเฉพาะทาง จึงสามารถให้คำปรึกษาทางด้านวิชาชีพได้ดีกว่าเพราะมีความรู้ ประสบการณ์ในด้านนั้นโดยตรง ในด้านการพัฒนานักศึกษาก็เช่นเดียวกันอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีจะมุ่งพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนเรียบร้อย สุภาพ อ่อนโยนถือว่าบรรลุเป้าหมายแล้ว แต่อาจารย์ที่มีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรีจะมุ่งพัฒนานักศึกษาให้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น มีบุคลิกภาพที่ดี รู้จักคิดและกล้าตัดสินใจ ส่งผลให้อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีการปฏิบัติในการให้คำปรึกษาทุกด้านแตกต่างกันอย่างชัดเจน

6. เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี จำแนกตามโปรแกรมวิชาที่สังกัด พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมวิชาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาโดยรวม 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสถาบันราชภัฏธนบุรีมีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาตามโปรแกรมที่อาจารย์ที่ปรึกษาสังกัด เช่น อาจารย์ที่สังกัดโปรแกรมสายการศึกษาก็จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาที่เรียนในโปรแกรมสายการศึกษา ส่วนอาจารย์ที่สังกัดโปรแกรมสายไม่ใช้การศึกษาก็จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาในสายที่ไม่ใช่การศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 2 กลุ่ม จะมีแนวทางวิธีการในการให้คำปรึกษาเหมือนกัน แต่จะแตกต่างกันในด้านรายละเอียดของการให้คำปรึกษา เช่นในด้านการพัฒนานักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการแต่งกาย อาจารย์ที่ปรึกษาสายการศึกษาก็จะแนะนำให้นักศึกษาแต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีกริยาวาจาสุภาพอ่อนโยน นอบน้อม ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ใช้สายการศึกษาก็จะแนะนำให้นักศึกษาแต่งกายตามสมัยนิยม พุฒจาฉะฉาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในตัวเอง

มีบุคลิกภาพคล่องตัว และผลที่ตามมา คือ นักศึกษา 2 กลุ่ม จะมีบุคลิกภาพโดยรวมทั้งการพูดจาและการแต่งกายแตกต่างกันอย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมสายการศึกษาและโปรแกรมสายไม่ใช่การศึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาด้านการศึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษา ด้านวิชาชีพ และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละโปรแกรมมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนานักศึกษาไปคนละแนว กล่าวคือ อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมสายการศึกษามุ่งที่จะพัฒนาส่งเสริมแนะนำให้นักศึกษาสายการศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสมที่จะเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม เพราะส่วนใหญ่มักจะออกไปประกอบอาชีพเป็นครู-อาจารย์ ส่วนอาจารย์ที่สังกัดโปรแกรมไม่ใช่สายการศึกษามุ่งพัฒนาส่งเสริมแนะนำให้นักศึกษาในสายอาชีพ ให้มีบุคลิกภาพที่คล่องตัว ทันสมัย กระฉับกระเฉง ฉะนั้นการให้คำปรึกษาในแต่ละด้านก็จะแตกต่างกัน และอีกประการหนึ่งคือ ความรู้และประสบการณ์ส่วนตัวของอาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละโปรแกรมก็แตกต่างกัน เช่น อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมสายการศึกษามักจะถนัดในเรื่องความเป็นครู ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมสายไม่ใช่การศึกษาก็จะถนัดหรือมีความรู้และประสบการณ์ในด้านอาชีพ นักธุรกิจ นักขาย นักประชาสัมพันธ์ ส่งผลให้การปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาแตกต่างกัน เช่น ในด้านวิชาชีพ อาจารย์ที่สังกัดโปรแกรมสายการศึกษามักจะไม่ค่อยถนัด เพราะประสบการณ์และความรู้ด้านนี้มีน้อย ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดโปรแกรมสายไม่ใช่การศึกษามักจะให้คำปรึกษาในด้านวิชาชีพได้ดี เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาหลายคนเป็นนักธุรกิจมาก่อน จึงมีประสบการณ์และความรู้ด้านนี้มากกว่า ส่วนด้านสวัสดิการ นักศึกษาพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในด้านสวัสดิการสถาบันโดยสำนักกิจการนักศึกษาจะมีประกาศของฝ่ายกิจการนักศึกษาแจ้งให้อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนแจ้งให้นักศึกษาทราบอยู่แล้ว ฉะนั้นการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาจึงเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

7. เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี จำแนกตามความรู้ด้านกิจการนักศึกษาพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ด้านกิจการนักศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในแต่ละด้านและโดยรวม 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบัน โดยฝ่ายกิจการนักศึกษาได้มีการจัดสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาถึงปีละ 2 ครั้ง ในการจัดอบรมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละครั้ง ทางสำนักกิจการนักศึกษาได้มีการแจ้งคู่มืออาจารย์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่านในคู่มือนั้นจะกำหนดว่าในแต่ละครั้งอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องให้คำปรึกษาในเรื่องใดแก่นักศึกษาบ้าง ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติในการให้คำปรึกษาไปในแนวทางเหมือนกัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรีครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ดังต่อไปนี้

1. ในการจัดอบรมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาครั้งต่อไป สถาบันโดยสำนักกิจการนักศึกษาควรแนะนำให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในด้านสวัสดิการและด้านอาชีพให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะจากผลวิจัยครั้งนี้พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันราชภัฏธนบุรีมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในด้านการศึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสวัสดิการและด้านอาชีพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะด้านอาชีพซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่นักศึกษาจะต้องเตรียมตัวเตรียมใจให้พร้อมที่จะก้าวไปสู่โลกแห่งการทำงาน

2. ในการพิจารณาคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาโดยคณะต่าง ๆ นั้น ควรพิจารณาคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีภาระงานน้อยมาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะอาจารย์ที่มีภาระงานมาก เช่น มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าภาควิชา หัวหน้าศูนย์ หัวหน้าสำนักต่าง ๆ จะมีเวลาในการให้คำปรึกษาน้อยลง และในการพิจารณาคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ควรใช้เกณฑ์อาวุโส หรือประสบการณ์มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะจากผลวิจัยครั้งนี้พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์น้อย 1-5 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในระดับมาก แต่อาจารย์ที่มีประสบการณ์เกินกว่า 5 ปี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับน้อย

3. สถาบันโดยฝ่ายกิจการนักศึกษาที่รับผิดชอบงานด้านอาจารย์ที่ปรึกษาน่าจะทดลองปรับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเสียใหม่โดยมีการจัดแบบประสานกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาหญิงและอาจารย์ที่ปรึกษาชาย โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาหญิงจับคู่กับอาจารย์ที่ปรึกษาชาย เป็นที่ปรึกษาร่วม และเมื่อนักศึกษาชายมีปัญหาด้านส่วนตัวก็ส่งอาจารย์ที่ปรึกษาชายไปให้คำปรึกษา ถ้าเป็นกรณีปัญหาเป็นของนักศึกษาหญิง ก็ส่งอาจารย์ที่ปรึกษาหญิงไปให้คำปรึกษา เพราะปัญหาส่วนตัวของนักศึกษาบางครั้งสามารถปรึกษากับเพศเดียวกันได้เท่านั้น

4. สถาบันควรมีการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา อาจทำโดยการส่งอาจารย์ที่ปรึกษาไปประชุมสัมมนาฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เพื่อจะได้นำประสบการณ์และความรู้ที่ได้พบเห็น มาเป็นแนวทางประยุกต์ใช้ในการให้คำปรึกษา เพื่อให้งานด้านอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันราชภัฏธนบุรีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้มีการศึกษาวิจัยด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาที่นักศึกษาต้องการเพื่อจะได้้นำผลวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาที่ดีต่อไป
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านสวัสดิการและด้านอาชีพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8. หน้า 10.

กรุงเทพ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2540.

_____. รายงานผลการพิจารณาของระบบเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏ, 2532.
หน้า 11-13.

เจริญผล สุวรรณโชติ. หน้าที่สำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษา. กรุงเทพ : หน่วยศึกษานิเทศก์, 2526.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิต. หน้า 51-52. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

เฉลิมศรี อธิวาสพงษ์ และ สุธาดา ตั้งศรีจักร. ทัศนคติของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อการเป็นที่ปรึกษา
ของนักศึกษาและทัศนคติของนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษา . หน้า 108. เชียงใหม่ : คณะ
วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.

ช่อลดา ขวัญเมือง. การศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527

ทองเรือน อมรรักษ์กุล. เทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2534.

นวลจันทร์ รมณารักษ์. พฤติกรรมการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาศึกษาพยาบาล
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ปราณี เถลิงพล. การแนะแนวและการให้คำปรึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หน้า 362

ประกอบ คูปรัดน์. ความเป็นผู้นำ เป้าหมาย และอำนาจในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ประหยัด สายวิเชียร. รายงานการวิจัยเรื่องความคิดเห็นและความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อ
บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2529.

ปราณี เถลิงพล. การแนะแนวและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
อัดสำเนา.

ประสาธ อิศรปริดา. สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์, 2538.

ปริมล นครินทร์. “อาจารย์ที่ปรึกษา บทบาทหนึ่งของอาจารย์ในสถาบันการศึกษา,”
วารสารศึกษาศาสตร์. 2(4) (ตุลาคม 2528 - มกราคม 2529). หน้า 88-92.

- ภัทตรา จันทปัญญาศิลป์ . ความคิดเห็นของนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการเกี่ยวกับหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2519 .
- พัทธา สายหู. “ปัญหาการศึกษาพฤติกรรมในสังคมมนุษย์,” เอกสารการสัมมนาเรื่องการศึกษาเชิงคุณภาพในสังคมศาสตร์และการศึกษา. 2522.
- พรชูลี อาชาวอำรุง. นิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.
- พรรณนิภา ธรรมวิรัช. แนวโน้มภารกิจอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528, อัดสำเนา.
- ละออ ชูติกร บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520 . อัดสำเนา .
- วิจิตร สีนศิริ. การอุดมศึกษาเชิงรุก. กรุงเทพฯ : เม็ดทรายพรินต์, 2534.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. “สรุปสาระคำบรรยายของ ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน,” ใน รายงานการสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2527.
- สถาบันราชภัฏธนบุรี. รายงานการประชุมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษา. กรุงเทพฯ : ฝ่ายกิจการนักศึกษา, 2541.
- _____. รายงานการประชุมกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : ฝ่ายกิจการนักศึกษา, 2542.
- สมชาย วงศ์เกษม. บทบาททางการสอน การวิจัย การบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- สุนน อมรวิวัฒน์. “บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา,” การสอนและการวัดผลการศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 118-123. ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สุจริต เพียรชอบ และวรศักดิ์ เพียรชอบ. รายงานการวิจัยสภาพการให้คำปรึกษานิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. 576 หน้า. อัดสำเนา.
- สุรินทร์ สรศิริ . “โฮมรูม,” วิทยาจารย์. ตุลาคม 2524 . หน้า 5-14
- สำเนา ขจรศิลป์. มติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและบริการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2537.

A.M. Vener and L.R. Krupka , op.cit . pp. 270-274.

Artur Levine and John Weingart. opcit . 13 p.

Broom, Leonard and Phillip Seiznick. **Sociology**. 4th ed. New York : Harper & Row, 1969.

Carter, Margaret Sandor. "An Interpretive Analysis Of Some Basic Assumptions of Academic Advising at a Large University," **Dissertation Abstracts International**, Vol. 46 , No. 11 (May 1986), pp. 3260-A.

Comfort, Robert W. "The Key to a Student - Friendly Environment : Student Service," **The Journal of Continuing**. Higher Education. 33(1) : 14-16 ; Winter, 1985.

Dressel, Fred B. "The Faculty Advisor," **Improving College and University Teaching**. pp. 57. Winter, 1984.

Ebel, Robert L. and David A. **Essentids Of Education Measurement**, 5 th ed. New jersey : prentice-Hall, 1991

Ferguson George A . **Statcal Analysis in psycholgy and Education**. 5rd ed . Tokyo : McGrow - Hill, 1981.

Fred Stickle , op.cit , pp. 262 - 265 .

Frink, james Otis. "Student Perceptions of the Effectiveness of a Centralized Undergraduate Advising System at the College," **Dissertation Adstracts International** , Vol.46, No. 11 (May 1986), pp. 3260-A

Good, Carter V. **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York : McGraw-Hill Book Company, 1981. pp. 681

Guinn, Donna. "The Role of Academic Advisors as Perceived by Faculty, Students, and Administrarors," **Dissertation abstracts Internation**, Vol.45, No. 07 : pp. 1991-A ; January. 1985.

Habley, Wesley R. "Academic Advisement : The Critical Link in Student Retention." **NASPA Journal**. 18(6) : 45-50 ; Sprint, 1981.

Higbee Monat . "Student Advisement Centers : A Timeley Idea," **Improving College and University Teaching** . Vol.27, No.01 (Winter 1979). 47-48.

Hourvash, Afrassiabi. "A Study of Undergraduate Student Perceptions of Faculty Advising Effectiveness," **Dissertation Abstracts International**. 48(4) : 833-A ; October, 1987.

- Kozloff, Jessica. "Delivering Academic Advising : Who, What and How?," NACADA Journal. 5(2) : 69-75 ; October, 1985.
- Kramer, Gary L. and others. "Developmental Academic Advising : A Taxonomy of Services," NASPA Journal. 24(4) : 23-31 ; Spring, 1987.
- Levine, Arthur, and John Weingart. Reform of Under-Graduate Education. U.S.A. : Jossey-Bass Publishers. pp. 13-19 ; 1973.
- Linda A. Kruenzli, "Academic Advising : A Structural Model," Dissertation Abstracts International. Vol . 48 , No. 6 (December 1987) . pp 1404 – A.
- Maverick, Lewis A. The Vocational Guidance of College Students. (Cambridge Massachusetts : Harvard University Press, 1926) citing E.G. Williamson. Student Personnel Services in Colleges and Universities. New York : McGraw-Hill, 1961.
- Meers. Etty White . "Academic Advisement at Three State University in the State of Florida," Dissertation Abstracts International . Vol. 48 , No. 04 (october 1987), pp. 262 – 265.
- Morris, C.G. "Academic Advising and Counseling." University of Michigan College of Literature. Science, and the Arts May, 1973 (Mimeo), citing Charles Bostaph and Marti Morre, "Training Academic Advisors : A Developmental Strategy," Journal of College Student Personnel. 21(1) : 45 ; January, 1980.
- Stickle, Fred. "Faculty and Student Perception of Faculty Advising Effectiveness," Journal of College Student Personnel. 21(3) : 262-254 ; May, 1980.
- Smith, I.D. "Australian and Thai Children's Self-Concepts : Similarities and Differences," IN C. Suvannathatal (Eds.). Proceedings Sixth Asian Workshop on Child and Adolescent Development. Bangkok : Srinakharinwirat University, 1991.
- Patterson, C.H. Theories of Counseling and Psychotherapy. New York : Harper and Row Publishing, 1973. 518 p.
- Pepinsky, H.B. and Pepinsky, P. Counseling : Theory and Practice. New York : Ronald Press, 1954. 307 p.
- Williamson, E.G. Student Personnel Services in College and University. New York : McGraw-Hill Book Company, 1961.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบสอบถามในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา
ในสถาบันราชภัฏธนบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่ปรึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○

1. อายุ.....ปี
2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
3. ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ☐ 1 - 5 ปี ☐ มากกว่า 5 ปี
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
5. ปัจจุบันเป็นอาจารย์สังกัดโปรแกรมวิชาสาขาใด ☐ การศึกษา ☐ อื่น ๆ (ไม่ใช่การศึกษา)

แบบสอบถามวัดความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ☐ ลงหน้าข้อความที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. งานกิจการนักศึกษา (Student Affairs) หมายถึงอะไร
 - ก. งานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมนักศึกษา
 - ข. งานต่าง ๆ ที่มุ่งพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาอย่างเต็มที่ของนักศึกษา
 - ค. งานที่เกี่ยวกับการผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพชั้นสูงเพื่อพัฒนาสังคม
 - ง. งานที่เกี่ยวกับการรักษาและบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ
2. หลักการสำคัญของงานกิจการนักศึกษาควรคำนึงถึงข้อใดมากที่สุด
 - ก. กำหนดรูปแบบเนื้อหา ขั้นตอน การดำเนินงานต่าง ๆ
 - ข. เน้นการพัฒนารวมของนักศึกษามากกว่าเน้นการพัฒนาแต่ด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว
 - ค. เน้นนโยบายและบทบาทของอาจารย์ฝ่ายกิจการนักศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
 - ง. สามารถสร้างสรรค์คุณภาพบัณฑิตในสาขาต่าง ๆ ให้มีความสมบูรณ์
3. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาจัดเป็นบทบาทในด้านใด
 - ก. ด้านพัฒนานักศึกษา
 - ข. ด้านสวัสดิการ
 - ค. ด้านการศึกษา
 - ง. ด้านอาชีพ
4. การจัดหาทุนให้นักศึกษา จัดเป็นบทบาทในด้านใด
 - ก. ด้านพัฒนานักศึกษา
 - ข. ด้านสวัสดิการ
 - ค. ด้านการศึกษา
 - ง. ด้านอาชีพ
5. ศูนย์กลางในการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา ควรเป็นหน่วยงานใด
 - ก. องค์การนักศึกษา
 - ข. สำนักกิจการนักศึกษา
 - ค. คณะต่าง ๆ
 - ง. ชมรมหรือชุมนุมต่าง ๆ

6. ท่านคิดว่าปรัชญาและแนวคิดของกิจการนักศึกษาข้อใดกล่าวไว้ไม่ถูกต้อง
 - ก. งานของกิจการนักศึกษาต้องสนองความต้องการของนักศึกษา
 - ข. งานของกิจการนักศึกษาต้องจัดให้เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง
 - ค. งานของกิจการนักศึกษาต้องมีกิจกรรมทั้งประเภทบังคับและประเภทให้เลือกระหว่าง
 - ง. งานกิจการนักศึกษาต้องเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของนักศึกษาในสถาบันเท่านั้น
7. ท่านคิดว่าเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาในสถาบันควรอาศัยยุทธศาสตร์อะไร
 - ก. พัฒนาความเป็นคน (Man hood)
 - ข. พัฒนากำลังคน (Man power)
 - ค. พัฒนาสติปัญญา
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.
8. ท่านคิดว่าข้อใดควรเป็นบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหมู่เรียนที่สำคัญที่สุด
 - ก. สนับสนุนและส่งเสริมการเล่นกีฬา
 - ข. บริการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารต่าง ๆ ให้นักศึกษาทราบ
 - ค. ให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่นใจที่มีบุคคลเป็นที่พึ่ง ที่ปรึกษา รับฟังปัญหา
 - ง. ควบคุมดูแลให้นักศึกษาปฏิบัติตามระเบียบของสถาบัน
9. ในการพัฒนางานกิจการนักศึกษา ท่านคิดว่าเป้าหมายและแนวทางในข้อใดที่สำคัญที่สุด
 - ก. มีการวิเคราะห์ภารกิจงานกิจการนักศึกษาทั้งหมด
 - ข. กำหนดงานและภารกิจของฝ่ายกิจการนักศึกษาให้ชัดเจนและครอบคลุม
 - ค. ให้คณะและโปรแกรมวิชามีบทบาทร่วมรับผิดชอบงานด้านกิจการนักศึกษา เพื่อเป็นการกระจายงาน
 - ง. ทำความเข้าใจกับผู้บริหารและอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง
10. มีผู้กล่าวว่า “คุณภาพของนักศึกษาเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของสถานศึกษา” ถ้าท่านต้องการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาท่านจะมีวิธีการอย่างไร
 - ก. มุ่งพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการของนักศึกษา
 - ข. มุ่งพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์
 - ค. มุ่งพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้อยู่ในระเบียบของสถาบัน
 - ง. ถูกทุกข้อ

11. ข้อใดเป็นบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ศึกษาด้านวิชาการ
- ให้แนวทางเรื่องการศึกษาต่อ
 - ให้แนวทางเรื่องการวางแผนการศึกษา
 - ให้แนวทางเรื่องความรู้ กฎ ระเบียบ ของสถาบัน
 - พิจารณาหาทุนให้นักศึกษา
12. “กลุ่มกิจกรรมที่เกิดจากการรวมตัวกันของนักศึกษา จำนวน 20 คน ที่มีแนวคิดในการดำเนินงานด้านกิจกรรมที่สอดคล้องคล้ายคลึงกัน” เราเรียกการรวมตัวของนักศึกษาในลักษณะนี้ว่าอย่างไร
- ชมรม
 - ชุมนุม
 - กลุ่มสนใจ
 - คณะ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับมาก
คะแนน 3 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับน้อย
คะแนน 1 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับน้อยที่สุด หรือไม่เคยปฏิบัติเลย

ตัวอย่าง

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
0 ให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนของสถาบัน.....	...✓...				
00 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลาป่วยหรือลาพักการเรียน.....					...✓...

ในข้อ 0 ท่านให้คะแนน 5 หมายความว่า ท่านมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนของสถาบันอยู่ในระดับมากที่สุด หรืออาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติได้เหมาะสมมากที่สุด

ในข้อ 00 ท่านให้คะแนน 1 หมายความว่า ท่านมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลาป่วย หรือการลาพักการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด หรือไม่เคยปฏิบัติเลย

1. ด้านการศึกษาของนักศึกษา

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและนโยบายของสถาบัน.....					
2. ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบการชำระเงินค่าหน่วยกิตและเงินค่าบำรุงการศึกษา.....					
3. ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาที่เรียน.....					
4. ให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนของสถาบัน.....					
5. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเพิ่มและถอนวิชาเรียน.....					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
6. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลาป่วยหรือลาพักการเรียน.....					
7. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียนเลือกเรียนวิชาโท และวิชาเลือก.....					
8. ให้คำแนะนำและช่วยวางแผนเกี่ยวกับวิธีการศึกษาค้นคว้า.....					
9. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลและการสอบ.....					
10. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งวิชาการที่นักศึกษาจะไปศึกษาค้นคว้า.....					
11. ติดตามผลการเรียนของนักศึกษา.....					
12. ตรวจสอบการเรียนครบตามหลักสูตรของนักศึกษา.....					

2. ด้านสวัสดิการ

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการต่าง ๆ ของสถาบัน เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล ฯลฯ.....					
2. ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาทางการเงินในด้านการติดต่อขอทุนการศึกษาจากแหล่งทุนต่าง ๆ.....					
3. ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการปรับตัวและปัญหาส่วนตัว.....					
4. ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย..					
5. ให้คำแนะนำและช่วยติดต่องานและแหล่งงานเพื่อเป็นรายได้พิเศษ.....					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
6. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนค่าใช้จ่าย สำหรับนักศึกษา.....					
7. ให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขปัญหากับสุขภาพ ทางกายและจิตใจ.....					
8. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งงานและสถานที่ ทำงาน.....					
9. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผ่อนผันการเกณฑ์ทหาร..					
10. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรับ-ส่งจดหมาย หมายนัด โทรเลข สิ่งตีพิมพ์ และอื่น ๆ.....					
11. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินของนักศึกษาในระหว่าง การศึกษา.....					
12. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเงินทุนกู้ยืมของรัฐบาล.....					

3. ด้านพัฒนานักศึกษา

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. ให้คำแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม.....					
2. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงบุคลิกภาพ.....					
3. อบรมกิจกรรมายาทและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม.					
4. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของ นักศึกษา.....					
5. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน และการปรับตัวเกี่ยวกับการเรียนการสอนของ อาจารย์.....					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
6. ให้คำแนะนำแก้ปัญหาในด้านความประพฤติ.....					
7. ให้คำแนะนำในเรื่องการพักผ่อนและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์.....					
8. ให้คำแนะนำเรื่องการมีระเบียบวินัยในตนเอง.....					
9. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ.....					
10. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบ วินัย และการลงโทษของสถาบัน.....					
11. ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองให้ทราบความประพฤติของนักศึกษา.....					
12. ประสานงานกับคณะในการควบคุมดูแลนักศึกษาให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัย.....					

4. ด้านวิชาชีพ

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวางโครงการในการประกอบอาชีพ.....					
2. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพให้แก่นักศึกษา.....					
3. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการประกอบอาชีพ.....					
4. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป.....					
5. ติดตามผลของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา.....					
6. ปลุกฝังให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน.....					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
7. บริการจัดหางานให้นักศึกษาในระหว่างศึกษา.....					
8. บริการจัดหางานให้นักศึกษาหลังจบการศึกษา					
9. มีการเชิญวิทยากรพิเศษมาให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในการประกอบอาชีพ.....					
10. มีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาในการประกอบอาชีพต่าง ๆ.....					
11. มีการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในการปรับตัวให้เหมาะสมก่อนก้าวไปสู่โลกแห่งการทำงานทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม.....					
12. มีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับแหล่งงานต่าง ๆ.....					

5. ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. มีเวลาเข้าพบนักศึกษาในความรับผิดชอบเป็นกลุ่มอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง.....					
2. มีการจัดเวลาให้นักศึกษาพบโดยแจ้งวันเวลาที่ว่างของอาจารย์ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า.....					
3. มีการเก็บข้อมูลและระเบียบสะสมของนักศึกษา....					
4. มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษาในความรับผิดชอบ.....					
5. รักษาความลับเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักศึกษา...					
6. มีการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาในความรับผิดชอบ.....					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
7. มีการติดตามปัญหาของนักศึกษาเพื่อให้ความช่วยเหลือ.....					
8. ประสานให้มีการประชุม สัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการให้คำปรึกษา.....					
9. มีการประสานงานกับผู้ปกครอง เมื่อนักศึกษามีปัญหาส่วนตัว.....					
10. มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการพิจารณาทุนการศึกษาของนักศึกษา.....					
11. มีการประสานงานกับอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา.....					
12. มีการร่วมมือและประสานงานกับฝ่ายแนะแนวเพื่อช่วยเหลือนักศึกษา.....					

ภาคผนวก ข.
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม จำนวน 5 ท่านประกอบด้วย

1. คร.มาเรียม นิลพันธุ์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. รองศาสตราจารย์ ถัดดาวลัย หวังพานิช
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รองศาสตราจารย์ วิไล ตั้งจิตสมคิด
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี
4. รองศาสตราจารย์ ไส้กัญท์ นุชนาถ
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี
5. รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก ค.

คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายชื่อ

คุณภาพทางสถิติของแบบสอบถาม วัดการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยอาศัยอัตราส่วนวิกฤตระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

แบบสอบถามวัดความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา

ข้อ	คำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	งานกิจการนักศึกษา (Student Affairs) หมายถึงอะไร	3.162
2	หลักการสำคัญของงานกิจการนักศึกษาควรคำนึงถึงข้อใดมากที่สุด	1.146
3	การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาจัดเป็นบทบาทด้านใด	2.393
4	การจัดหาทุนให้นักศึกษาจัดเป็นบทบาทด้านใด	1.452
5	ศูนย์กลางในการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา ควรเป็นหน่วยงานใด	2.000
6	ท่านคิดว่าปรัชญาและแนวคิดของกิจการนักศึกษาข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง	3.162
7	ท่านคิดว่าเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาในสถาบัน ควรอาศัยยุทธศาสตร์อะไร	6.840
8	ท่านคิดว่าข้อใดควรเป็นบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหมู่เรียน ที่สำคัญที่สุด	2.714
9	ในการพัฒนางานกิจการนักศึกษา ท่านคิดว่าเป้าหมายและแนวทางในข้อใดที่สำคัญที่สุด	1.684
10	มีผู้กล่าวว่า “คุณภาพของนักศึกษาเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของสถานศึกษา” ถ้าท่านต้องการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ท่านจะมีวิธีการอย่างไร	2.714
11	ข้อใดเป็นบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ	2.121
12	“กลุ่มกิจกรรมที่เกิดจากการรวมตัวกันของนักศึกษา จำนวน 20 คน ที่มีแนวคิดในการดำเนินงานด้านกิจกรรมที่สอดคล้องคล้ายคลึงกัน” เราเรียกการรวมตัวของนักศึกษาในลักษณะนี้ว่าอย่างไร	1.922

ค่าความเชื่อมั่น $r_{tt}=0.7302$

แบบสอบถามด้านการศึกษานักศึกษา

ข้อ	คำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและนโยบายของสถาบัน	3.240
2	ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบการชำระเงินค่าหน่วยกิต	9.815
3	ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาที่เรียน	4.950
4	ให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนของสถาบัน	9.815
5	พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเพิ่มและถอนวิชาที่เรียน	9.815
6	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลาป่วยหรือลาพักการเรียน	9.815
7	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียนเลือกเรียนวิชาโทและวิชาเลือก	9.815
8	ให้คำแนะนำและช่วยวางแผนเกี่ยวกับวิธีการศึกษาหาความรู้	3.873
9	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลและการสอน	2.121
10	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งวิชาการที่นักศึกษาจะไปศึกษาค้นคว้า	3.240
11	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษา	3.240
12	ตรวจสอบการเรียนครบตามหลักสูตรของนักศึกษา	1.324

ค่าความเชื่อมั่น $r_{tt} = 0.8992$

แบบสอบถามด้านสวัสดิการ

ข้อ	คำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการต่าง ๆ ของสถาบัน เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล ฯลฯ	4.382
2	ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาทางการเงินในด้านการติดต่อ ขอนทุนการศึกษาจากแหล่งทุน ต่าง ๆ	6.481
3	ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการปรับตัว และ ปัญหาส่วนตัว	3.713
4	ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	7.071
5	ให้คำแนะนำและช่วยติดต่อกับงาน และแหล่งงานเพื่อเป็นรายได้พิเศษ	9.295
6	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษา	3.341
7	ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพทางกายและ จิตใจ	2.441
8	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งงานและสถานที่ทำงาน	2.637
9	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผ่อนผันการเกณฑ์ทหาร	4.260
10	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ รับ-ส่ง จดหมาย ธนาณัติ โทรเลข สิ่งตีพิมพ์ และอื่น ๆ	2.121
11	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของนักศึกษาในระหว่างการศึกษา	2.121
12	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเงินทุนกู้ยืมของรัฐบาล	1.987

ค่าความเชื่อมั่น $r_{tt} = 0.9098$

แบบสอบถามด้านการพัฒนานักศึกษา

ข้อ	คำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	ให้คำแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม	3.674
2	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงบุคลิกภาพ	7.071
3	อบรมกิจกรรมมารยาทและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	7.778
4	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา	6.971
5	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน และการปรับตัวเกี่ยวกับการเรียนการสอนของอาจารย์	7.778
6	ให้คำแนะนำแก้ปัญหาในด้านความประพฤติ	6.971
7	ให้คำแนะนำเรื่องการพักผ่อนและการใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์	6.971
8	ให้คำแนะนำเรื่องการมีระเบียบวินัยในตนเอง	6.971
9	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพทั้งทางร่างกาย และจิตใจ	9.186
10	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบวินัยและการลงโทษของ สถาบัน	6.736
11	ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองให้ทราบความประพฤติของ นักศึกษา	5.435
12	ประสานงานกับคณะในการควบคุมดูแลนักศึกษาให้ปฏิบัติ ตามระเบียบวินัย	4.323

ค่าความเชื่อมั่น $r_{tt} = 0.9319$

แบบสอบถามด้านวิชาชีพ

ข้อ	คำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวางโครงการในการประกอบอาชีพ	6.736
2	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพให้แก่นักศึกษา	5.461
3	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการประกอบอาชีพ	2.394
4	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป	3.361
5	ติดตามผลของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา	2.394
6	ปลูกฝังให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน	6.971
7	บริการจัดหางานให้นักศึกษาในระหว่างศึกษา	6.971
8	บริการจัดหางานให้นักศึกษาหลังจบการศึกษา	1.922
9	มีการเชิญวิทยากรพิเศษมาให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในการประกอบอาชีพ	1.866
10	มีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาในการประกอบอาชีพต่าง ๆ	2.714
11	มีการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในการปรับตัวให้เหมาะสมก่อนก้าวไปสู่โลกแห่งการทำงานทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม	6.481
12	มีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับแหล่งงานต่าง ๆ	6.971

ค่าความเชื่อมั่น $r_u = 0.9206$

แบบสอบถามด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา

ข้อ	คำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	มีเวลาเข้าพบนักศึกษาในความรับผิดชอบเป็นกลุ่มอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	4.538
2	มีการจัดเวลาให้นักศึกษาพบโดยแจ้งวันเวลาร่างของอาจารย์ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า	7.937
3	มีการเก็บข้อมูลและประเมินผลของนักศึกษา	13.229
4	มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษาในความรับผิดชอบ	7.937
5	รักษาความลับเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักศึกษา	5.584
6	มีการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาในความรับผิดชอบ	7.638
7	มีการติดตามปัญหาของนักศึกษาเพื่อให้ความช่วยเหลือ	3.748
8	ประสานให้มีการประชุม สัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการให้คำปรึกษา	7.483
9	มีการประสานงานกับผู้ปกครอง เมื่อนักศึกษามีปัญหาส่วนตัว	7.483
10	มีส่วนร่วมในการพิจารณาทุนการศึกษาของนักศึกษา	3.742
11	มีการประสานงานกับอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา	4.583
12	มีการร่วมมือและประสานงานกับฝ่ายแนะแนวเพื่อช่วยเหลือนักศึกษา	3.742

ค่าความเชื่อมั่น $r_u = 0.9408$

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายวิสูตร จำเนียร
วัน เดือน ปีเกิด	13 เมษายน 2498
สถานที่เกิด	27 หมู่ 3 ตำบลขุนแก้ว อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
ประวัติการศึกษา	2507 ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทยवास จ.นครปฐม 2513 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนจิวรายนบุญมีรังสฤษฎ์ จ. นครปฐม 2514 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น วิทยาลัยครู จันทเกษม กรุงเทพมหานคร 2519 ปริญญาตรี การศึกษามหาบัณฑิต (พลศึกษา) มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา กรุงเทพมหานคร 2543 ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งและที่ทำงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8 สถาบันราชภัฏธนบุรี กรุงเทพมหานคร

การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา
ในสถาบันราชภัฏธนบุรี

บทคัดย่อ
ของ
วิสูตร จำเนียร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2543

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี เกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาใน 5 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการ ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านวิชาชีพ และด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา และเปรียบเทียบการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรีเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา โปรแกรมการศึกษา และความรู้เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันราชภัฏธนบุรี ในปีการศึกษา 2542 จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t – test

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านวิชาชีพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ข้อที่ควรปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษามากที่สุด ในแต่ละด้านดังนี้ ในด้านการศึกษา ควรให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาที่เรียน ด้านการพัฒนานักศึกษาควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแต่งกายของนักศึกษา ด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา ควรมีเวลาเข้าพบนักศึกษาในความรับผิดชอบเป็นกลุ่มอย่างน้อยเดือนละครั้ง ด้านสวัสดิการควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับเงินทุนกู้ยืมของรัฐบาล ด้านวิชาชีพ ควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาระดับสูงขึ้นไป

เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มี อายุ เพศ วุฒิการศึกษา และโปรแกรมวิชาแตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแตกต่างกัน ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา และความรู้ด้านกิจการนักศึกษาแตกต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาไม่แตกต่างกัน

PRACTICE OF ADVISOR REGARDING TO ADVISORY ROLES
IN DHONBURI RAJABHAT INSTITUTE

AN ABSTRACT
BY
VISOUT JUMNIAN

Presented in partial fulfillment of requirements
for The Master of Education degree in Highest Education
at Srinakharinvirot University
May 2000

ABSTRACT

The purpose of this research were to study on the practice of advisors in Dhonburi Rajabhat Institute regarding to their advisory roles as classified into 5 aspects; education, welfare, student develop ability, oceufation, and counseling activity. In addition, the comparison of demographic variables which include sex, age, working experiences, educational attainment, branches of education, and knowledge in student affair activity was employed in order to investigate the difference of advisory practices among the group of advisors

The population of this study of 80 advisors of Dhonburi Rajabhat Institute in 1999. Questionnaires were used as research instrument for collecting the data related to advisory role in Dhonburi Rajabhat Institute. The data analysis was done through the application of means, standard deviation, and t-test.

The research findings indicated such a high level of practice regarding the advisory role of advisors in Dhonbury Rajabhat Institute as well as it was found in three aspects; education, student developability and counseling activity, while alow level of practice was found in another 2 aspects those are welfare and profession. When considering to each item of the practice, it was discovered that the majority of advisors were very appreciated to behave on advisory role as well as can be identified in each item as following; education aspect should be provided the most of knowledge in cirriculum. As for student developability, should advice in term of student's uniform, counseling actuvity should be provided them with available time for meeting at least once a month, welfare aspect should be adviced about scholarship, and profession aspect should be adviced about higher level education.

Practicing in advisory roles responded differently in 4 aspects; age, sex, education and educational attainment. They did not have different opinions involving working experiences and knowledge in student affair activity.